

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 43 mm višine
po 2 D, 50, veliki
po 5 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prežniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštva št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cokovi
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Bolgarske zadeve

Sofija, maja 1930.

Zarota vojaških in intelektualnih krogov, ki je dne 9. junija 1923 strmoglavila Stambolijskega, je imela vrlo važne posledice za razvoj bolgarske notranje politike, Vlada, ki so jo zarotniki v tistih burnih časih postavili na krmilo, je imela povsem nadstrankarski značaj. Cankov, ki je bil predsednik, je tedaj prvič stopil v politično življenje. Dotlej je bil univerzitetni profesor in je predaval narodno gospodarstvo. Ni povsem nevažno poudariti, da je bil Cankov simpatizer agrarne stranke, ki je kot taka ob padcu Stambolijskega stopila v ozadije. Ostali člani vlade so takisto bili v političnem življenju tedanje Bolgarske skoraj neznani. Ta interimska vlada — vsaj zarotniki, ki so jo poklicali v življenje, so jo smatrali za tako — je vendar ostala nepričakovano dolgo na krmilu, kajti po treh mesecih vladanja je Cankov odkril v sebi sposobnosti, ki za jih mora izrabiti v dobrobit svojega naroda. Tako je začel z ustanavljanjem nove stranke, ki se je najprej imenovala Narodni zgovor, a se je že kmalu preoblikovala v Demokratičeski zgovor, katere stranka ob dejansko še danes na vladi. V Demokratičeski zgovor ministrskega predsednika Cankova so vstopile: stara demokratiška stranka, združeni Narodnjaki in Progresisti ter radikalni demokratje. A kmalu je izstopil iz te stranke Malinov, šef demokratov, s svojimi prijatelji, dočim sta ostala Ljapčev in Molov še nadalje in do danes člana Demokratičeskega zgovora. Izstopil pa je istočasno Konstruktor z radikalni, tako, da so nazadnje ostali v stranki kompaktni le še Narodnjaki in Progresisti.

Cankov, ki je bil ves zaposlen z oblikovanjem svoje stranke, ni opazil pravočasno, da je strmoglavljena agrarna stranka v zvezi s komunisti pripravljena vstajati, ki je v septembru leta 1923 izbruhnila. Cankov jo je mogel zadušiti le z velikim krvoprelivanjem, ki je trajalo nekaj tednov in zahtevalo na stotine nedolžnih žrtev. Sledeče leto, 1924., je poteklo v znamenju neprestanih nemirov. Notranjih reform vlada ni mogla podvzeti in razpoloženje med ljudstvom se je čezdalje bolj izražalo zoper vlado. Ko je bil 14. aprila 1925 izvršen pri Araba Konaku atentat na cara Borisa, in ko je dva dni za tem eksplodiral med žalno službo božjo za od komunistov umorjenim generalom Georgievom v cerkvi Svete Nedelje peklenški stroj, je postalo ljudsko razpoloženje napram vladi še bolj ostro. Izkazalo se je tekot procesa, da je bila organizirana teroristična akcija z moskovskim denarjem in tudi s strani emigrantov. Tako je postal začetkom 1. 1926. položaj za vlado Cankova nevzdržen. O profesorju Cankovu ni govorilo ljudstvo drugače kot da je nesreča za državo in da je vsako pomirjenje v notranjosti države brez izpremembe kabineta nemogoče.

Dne 3. januarja 1926 je stopil na mesto Cankova sedanjí ministrski predsednik Ljapčev, ki je član Demokratičeskega zgovora kakor Cankov. — Ljapčev je postavil popolnoma nov kabinet in se oprijel svojega dela s čvrsto roko, kar je bilo kmalu čutiti. Prenehala so mahoma nasilstva političnega značaja in ljudstvo mu je polagoma začelo zaupati.

Pojavile so se pa tedaj gospodarske in finančne težkoče. Poleg drugih, splošno evropskih razlogov, so bili v Bolgariji razlogi za finančno propadanje dežele zlasti še v notranjih nemirih, ki so požrli ogromno državnega denarja in izčrpali denarno moč države: le koliko je šlo denarja v korupcijske namene — saj je korupcija istočasen pojav z vsakim revolucionarnim pojavom! In na kraju se je kajpada pokazala gospodarska kriza v vsej svoji goloti. Vprašanje makedonskih beguncev, katerim je morala država brezplačno odstopati javna (občinska, državna) zemljišča — naselilo se jih je pol milijona, večinoma siromašnih ljudi — je postalo prav tako akutno in posojilo, ki ga je Ljapčeva vlada dobila v ta namen pod protektoratom Društva narodov, je pomenilo novo breme za državo in za begunce same. Drugo posojilo, namenjeno stabilizaciji valute, je prav tako usodno zadelo narodno gospodarstvo. S temi momenti je postala kriza še bolj občutna in kmalu so se pokazale tudi njene politične posledice.

Tako je prišlo do novega nezadovoljstva z vlado in začel se je razkorak vladajočega Demokratičeskega zgovora, kajti člani stranke so se razcepili v pripadnike Ljapčeva in Cankova.

Cankov, ki je po svojem odstopu od ministrskega predsedstva v korist Ljapčeva postal predsednik Sobranja, je začel nastopati proti vladi, izrabljajoč svoje sposobnosti in svoje znanje v narodnem gospodarstvu. Javno je začel dokazovati, da je nastala kriza kot posledica napačne gospodarske politike Ljapčeva. V svojem organu »Luč« je napadel Ljapčeva in finančnega ministra Molova, češ, da more le temeljit preobrat v sistemu in dalekosežna reforma gospodarske prakse rešiti deželo. Dalje je Cankov napadel vlado, da trpi v okrožju Petrič (bolgarska Makedonija) samovlado revolucionarjev, ki se ponašajo kot samostojna država v državi. S tem je bilo nekako uradno potrjeno, kar je belgrajska vlada že davno očitala Bolgariji, da namreč v Gornji Džumaji ne vlada car Boris, marveč Vanča Mihajlov, vodja makedonstvujuših.

S temi argumenti se je postavil Cankov zoper Ljapčeva v namenu, da izzove krizo kabineta in da se zopet sam dokopije do vlade. S tem pa je Cankov tudi pokazal, da je naklonjen jugoslovanskim težnjam. Odpor proti Cankovu s strani javnosti, ki je od nekdanj zastrupljena z averzijo proti

Fašizem je vznemirjen in poudarja svojo - miroljubnost

Pariz, 3. junija. Mnenje, ki ga je izrekla tukajšnja politična javnost takoj po Mussolinijevih dogovorih, se je izkazalo kot pravilno: bili so enostaven bluff. Fašistična politika izsiljevanja koncesij od Francije po ženketanju s sabljo ni dosegla svojega namena. Zato je zdaj v Rimu nastopila naravna depresija, ki se izraža v tem, da je fašističen tisk prešel iz bojevitega tona, ki je klical na mejdan ves svet, v pritoževanje nad zapadnim in vzhodnim sosedom, ki se nista po »ducejevih« govorih dala oplasiti.

Direktor italijanskega tiskovnega urada je uporabil priliko, ki se mu je nudila po kričavih »odkritjih« komunistične »Humanité«, da otvori po fašističnih listih serijo člankov, v katerih Italija dolži Francijo, da ne očituje tiste miroljubnosti, ki je v interesu Evrope. Toži nad velikimi vojaškimi vajami na kopnem, v zraku in na morju, ki so se vršile na črti Toulon—Korsika—Tunis z namenom izkrcanja v Bougieu in katerim so prisostvovali na križarki »Duquesne« maršal d'Espey, šef glavnega general. Štaba mornarice, admiral Violette in viceadmiral Boisanger; nadalje se pritožuje, ker je v istem času šef generalnega štaba armade Weygang bil v Nicei in ker je vojni minister Maginot inspiciral z deseterico generalov obrežne utrdbe v Toulonu. Ni Rimu po volji tudi, da se je g. Maginot potem podal v Alžir, da inspicira tamošnjo obrežno obrambo in govori na kongresu bojevnikov.

Največ nervoznosti pa so povzročile v Rimu manifestacije pristranskega zavestišstva med Francojo in Jugoslavijo, tako da je dobil znani »specialist« v tej stroki, g. Virginio Gayda, nalog, da otvori proti temu časnikaški ogenj v stolpcih »Giornale d'Italia«. Gosp. Gayda je imel namen »opozoriti Evro-

po na bojevitega duha«, ki se po njegovem mnenju kaže iz pojavov francosko-jugoslovanskega pobratimstva v zadnjem času, v resnici pa so njegova izvajanja naznanila povsod vtis, da se g. Virginio Gayda — boji, kar absolutno ni v skladu z znanimi bojevitimi fanfarami fašističnega časopisja, ki so v maju mesecu pretresale Italijo in evropski zrak. Najbolj se vznemirja Italija, pravi Gayda, nad navdušeno pohvalo, ki jo je izrekel gosp. Loucheur jugoslovanski vojski v Belgradu, kar se je v Parizu sprejelo s tem pristranejšim smehljanjem, ker potovanje g. Loucheurja ni imelo niti najmanjšega vojaškega značaja, ampak je prišel slučajno ob času, ko je kraljeva garda praznovala svojo običajno slavo, ob kateri je g. Loucheur izrekel častnikom in moštvo nekaj pristranih besed pohvale in zaslužnega priznanja. To in pa vse drugo, nad čemer se g. Gayda topogledno bridko pritožuje, ni niti senca napram vojaškim paradam in revijam, ki so se vršile maja meseca v Italiji s primernimi nagovori »duceja« ter pozivi na največje žrtve in pripravljenost za vsak trenutek ter z odkrito napovedjo skorajšnjega pohoda »rimskih orlov« do najdaljnjih mej na vzhod in na jug, ki jih je nekdanj zavzemal rimski imperij (kar je g. Mussolini ponavljal v svojih nagovorih na posamezne polke po vseh milanskih vojarnicah, ki se pa niso objavili, so pa tudi kljub temu dobro znani).

Gosp. Gaydi pa sekundira v enakem ličemerskem in vse kaj drugega ko junaškem tonu ostali fašistični tisk. »Gazetta de Popolo« n. pr. piše, da »napoleonovski načrti francoskih generalov, ki sedaj plovejo po Sredozemskem morju, stoje v flagrantnem protislovju z Briandovo spomenico o Panevropi, ki pa se ne da diktirati z nabasanim revolverjem v

roki« — pri čemer pa ta list pozablja, da je še nedavno on sam ponavljal iz Rima napovedano geslo, da bo le »magoslavni novi Rim« svetu diktiral mir in postavil, čeprav zdaj trdi, »da Italija nima agresivnih namenov ter ne misli na nobeno hegemonijo v Evropi«.

Spričo tega je umevno, da je Quai d'Orsay tudi znane izjave Mussolinijevega brata Arnalda v »Popolo d'Italia«, tičočee se Briandove spomenice, sprejel tako, kakor neresna politika novejšega kurza v Italiji zasluži. Gosp. Arnaldo Mussolini meni, da bi se mogla Evropska unija ustvariti le, če se revidirajo nekateri določbe mirovnih pogoib po vojni, to se pravi, italijanske poveljne meje so nedotakljive, pač pa naj Francija in njeni zavezniki doprinesejo žrtve, da bodo zadovoljeni najnovjši prijatelji Rima. To napravlja tu tem večji vtis neresnosti fašistične internacionalne politike, ker je znano, da je Rim na vprašanje, ali bi vrnil Južne Tirole Nemčiji, odgovoril, da o tem sploh ne diskutira. Kako misli potem zadovoljiti Nemčijo, ki vrh tega ne more računati tudi ne na to, da bi se Italija zavzela za izpremembo poljsko-nemške meje? In če misli Rim sprožiti vprašanje madjarskih meja, kaj pa ozemlje južno od Drave in slovaško Primorje. Vse to so problemi, o katerih snoparski režim sam dobro ve, da so medseboj v neločljivem koneksu, radi česar se tudi najnovejša parcijelna revizionistična politika palače Venezia smatra tu kot bluff številka II.

Odgovor, ki ga bo Francija dala na to, je tisti, ki ga je že dal g. Tardieu v Dijonu: da bo mirno, zavečajoča se svoje moči, delala dalje na solidarnosti, ureditvi in uravnoveenju Evrope.

Italija je začela popuščati

Rim, 3. jun. y. Pred senatom je danes popoldne zunanji minister Grandi z zelo dolgim govorom zaključil debato o proračunu zunanjega ministrstva. Pri tem je ponovno v glavnem skušal dokazati, da Italija s svojo zahtavo po pariteti s Francijo ni postavila nobenega novega načela, temveč da enostavno nadaljuje svoje stališče, ki ga je zavzela v Washingtonu. Najzanimivejša je bila izjava Grandija, da je Italija Franciji v zadnjih dneh stavila ponudbo, naj nastane mornariška pavza med obema državama, in sicer tako, da se Italija, dasi s tem pride razmeroma v slabši položaj, odreče temu, da bi uresničila svoj mornariški program, ki ga je napovedala za 1930, to pa s pogojem, da tudi Francija zaenkrat ne bo spustila v morje svojih ladij, ki jih ima v programu za 1. 1930. Grandi ni rekel naravnost, ali je Francija ta predlog sprejela, indirektno je pa le omenil, in tudi Mussolini sam je pred kratkim potrdil, da se bo italijanski mornariški program izvajal dalje.

Grandi je tudi priznal, da pogajanja s Francijo glede spornih vprašanj mirujejo že od septem-

bra 1929. Ta nerešena vprašanja je preciziral s tem, da gre za obveznosti Francije iz london-ské pogodbe glede kolonialnih kompetenc in za vprašanje naturalizacije Italijanov v Tunisu.

Grandi je končno še potrdil, da je Francija v Ženevi odklonila njegov predlog, da bi se v svrhu hitreje rešitve italijansko-francoskih vprašanj dogovorila direktna metoda pogajanj. Doznava se, da bi Francija hotela, da se najprej razčisti posebna francosko-italijanska vprašanja, preden bi se spustili s posredovanjem Anglije v dogovore o sredozemskem statutu.

Po govorih Mussolinija v Toscani in Milanu so bile te Grandijeve izjave zopet nadvse zmerne, ter vlada vtis, da se med Francojo in Italijo vršijo še zadnji poskusi sporazuma. Ta vtis potrjujejo tudi nadvse zmerni komentarji, kakršni so v tukajšnjih listih objavljeni o Tardieu-jevih zunanje-političnih izjavah. — Končno je še omeniti, da italijanski listi danes niso skoro nič protestirali proti izgonu italijanskega tajnika fašističnih korporacij de Notarie iz Nizze.

Izseljeniški dom se zrušil

Pod razvalinami pokopanih okrog 40 izseljencev

Milan, 3. junija. y. Včeraj zvečer se je skoro popolnoma porušil veliki mednarodni izseljeniški dom v genovskem pristanišču. Poslopje ima pet nadstropij in stoji blizu kolodvora. Pod razvalinami je pokopanih mnogo izseljencev. Računa se, da je med njimi več mrtvih in nad 50 ranjenih. Včeraj je tam prenočevalo 250 oseb raznih narodnosti večinoma južnih Italijanov in Arabcev. Nenadoma se je podrl vogel velike spalne dvorane v tretjem nadstropju in pokopal pod seboj mnogo spečih, dočim so drugi zbežali v divji paniki. Gaj-

Jugoslaviji, je gotovo očividno in morda ni pretirano domnevati, da je fiasko njegovega nastopa v poslednji kabinetni krizi v veliki meri posledica tega njegovega obnašanja.

Kakor je znano, je reorganizacija Ljapčevega kabineta ohranila predsedniku in finančnemu ministru Molovu dotedanji položaj, a Cankov je prevzel ministristvo prosvete. Jasno je, da s tem grajanji defekti delovanja vlade niso odpravljeni. Tudi pomirjenje med obema skupinama vladajočee stranke nikakor ni iskreno, dasi ima na zunaj tak videz. Kritično stanje vlade nikakor ni odpravljeno in trdovratno se še širijo govorice o koaliciji Ljapčevega krila Demokratičeskega zgovora z nacionalnim liberalci (stranko, ki je vladala v času vojne).

Provizoričnost sedanje rešitve krize je očividna. Heterogenost elementov, ki so združeni k skupnemu delu v novem kabinetu, vsebuje priskrit eksploziv in ne bi bilo nič čudnega, če bi že kmalu javno izbruhnila nova nesoglasja v bolgarski vladi. s. š.

silci, pristaniška milica in policija so takoj začeli z reševalnimi deli ter so rešili več ranjenecv. Ko so hoteli podpreti nepoškodovani del spalne dvorane, se je mahoma podrl drugi del hiše in jo zavil v neprodirno temo ogromnega oblaka prahu, ki je onemogočal rešilna dela. Do polnoči so potegnili izpod razvalin prve tri mrtvece. Pri drugi katastrofi so bili ranjeni tudi poveljniki gasilcev inž. Rolando, en gasilec, dva policista, en miličnik in en mornar. Izpod razvalin so vso noč slišali stokanje ranjenecv in njihove klice na pomoč v francoskem in arabskem jeziku. Milanskim in genovskim listom je bilo poročanje o nesreči prepovedano.

Milan, 3. junija. x. Žrtve nesreče so povečini armenski, arabski, poljski in sirski izseljenci. Nekateri so morali s silo odstraniti od mesta nesreče, ker so iskali pod ruševinami svoje. Dosedaj pogrešajo okoli 40 oseb, vendar ni znano, koliko jih je pod razvalinami in koliko jih je zbežalo pri prvi katastrofi. Večina ranjenih je iz inozemstva, med njimi tudi Madjari in Poljaki. Velike prekomorske paroplovne družbe so najbrže odgovorne za škodo, ker so v tem poslopu namestile svoje potnike tretjega razreda, kjer so jih pred vkrcanjem pregledovali zdravniki, in so se tam vršile ostale predpisane potniške formalnosti. Poslopje je bilo staro in v slabem stanju. Še v zadnjem trenutku so se vršila na stavbi razna popravila. Reševalna dela pa so danes ustavili, ker je nevarnost, da se bo podrl še ostanek hiše. Iz previdnosti so dale oblasti izprazniti tudi sosedne hiše, med njimi tudi karabinjersko vojašnico.

Nadškoj Bauer

v Belgradu

Belgrad, 3. jun. m. Sem je prispel zagrebški nadškoj dr. A. Bauer, da intervenira na merodajnih mestih v raznih zadevah katoliške cerkve. Danes je obiskal ministra za šume in rude dr. A. Korošca.

Trboveljska bo letno dobavljala 600.000 ton

Belgrad, 3. junija. m. Kakor smo že v nedeljski številki poročali, se je dosegel med upravo drž. železnice in zastopniki rud. podjetnikov sporazum glede nabave premoga in sicer za eno leto. Vsi zastopniki so popustili državi 6 odstotkov, kar je zelo veliko in sicer so najpreje popustili zastopniki rudnikov v Srbiji. Državne železnice potrebujejo mesečno približno 160.000 ton premoga. Teh 160.000 je takole razdeljenih: 50.000 ton dobavlja TPD, 57.000 ton državni rudniki, približno 50.000 ton mali rudniki iz hrvatskega Zagorja in predvsem iz Srbije. TPD bo z ozirom na to na leto dobavljala 600.000 ton premoga državnim železnicam.

Obsedno stanje na Malti

London, 3. jun. x. Angleška vlada je dala guvernerju na Malti, lordu Stricklandu pooblastilo, da razglasi nad Malto izjemno stanje, da bo s tem lažje pobijal rovarjenje proti Angliji.

Vstaja v Cirenajki

Rim, 3. jun. y. V Cirenajki je zopet izbruhnila gverilska vojna. Voditelj vstaev je Omer al Muh-tar, katerega pristaši so vjeli in pobili neko italijansko patroljo. Kolonialne čete in črnosrajčniki so bili poslani proti vstašem, katerih taborišča bombardirajo italijanska letala. Vlada je uvedla novo vrsto izrednega sodišča, tako zvane zračne tribune kot vojna sodišča, ki letajo z letali od taborišča do taborišča in so do sedaj izrekla nad vstaši trideset smrtnih obsodb.

Schumy demantiran

Dunaj, 3. junija. AA. Korbiró objavlja demanti vlade, ki z njim izjavlja, da minister Schumy ni govoril v Knittelfeldu, kakor so poročali listi, in da ni navajal vsebine zakona o razorožitvi. Minister Schumy je očrtal samo glavne misli tega zakona in ni omenil, da namerava vlada ustanoviti milico. O tem so govorili drugi govorniki.

Komunistična vstaja na Koreji

London, 3. junija. x. »Exchange Telegraph« poroča, da prihajajo vznemirljiva poročila, po katerih je v severni Koreji pri mandžurski meji izbruhnila velika komunistična vstaja. Vlada ne izdaja nobenih podrobnejših poročil, izjavlja pa, da popolnoma obvladuje položaj.

Vatikanska politika in nove države

Jugoslovanski katoličani in prav posebno mi Slovenci, smo morali v naši novi narodni državi izpiti nekatero grenko čašo očitkov in sumničenj, češ da smo kot zavestni pripadniki katoliške cerkve v službi vatikanske politike, ki je novim slovanskim državam odločno sovražna. Reklo se je, da so katoliške težnje s težnjami naše narodne države nezdružljive. Vse nasprotno dokazovanje se je odbijalo ob duhovih, obremenjenih z davnimi predsodki in zato resnici težko pristopnih. Ti predsodki so se le polagoma in neradi umikali pred nepobitnimi dejstvi in popolnoma še nikakor niso izginili. Zato s tem večjim zadoščenjem beležimo izjave, ki jih daje o vatikanski politiki glede novih slovanskih narodnih držav tuj, nesumljiv vir — bivši madjarski poverjenik za cerkvene stvari g. Adam Persian. Izjave posnemamo po članku agencije »Bulletin Tchecoslovaque«, ki slove:

Eden glavnih očitkov, ki so jih v prvih letih obstoja naše republike naperjali proti cerkvi nasprotniki katolištva, je bila trditve, da dela Vatikana s vsemi sredstvi proti državam naslednicam avstroogrške monarhije, in prav posebno proti Češkoslovaški. Zaman so katoličani odgovarjali, da Cerkev pač nima nikakega interesa, da bi vezala svojo usodo z usodo propadlih monarhij in da je bil Vatikan med prvimi, ki so priznali češkoslovaško republiko in da je stopil z njo nemudoma v diplomatske zveze. Ko se je potem med Češkoslovaško in Vatikanom sklenil sporazum, je bilo konec teh legend, s pomočjo katerih so nasprotniki katolicizma predstavljali Rim kot tradicionalnega nasprotnika češkega naroda. V tem je pa v madjarskem bratislavskem dnevniku »A Nap« g. Adam Persian, bivši poverjenik za cerkvene zadeve na Madjarskem, objavil izprano študijo o vatikanski politiki v Srednji Evropi. V njej je g. Persian objavil nekatere, doslej neznane dokumente o odnosih med Vatikanom in Češkoslovaško. Njegovo pričevanje je tem značilnejše, ker je to Madjar, ki zelo dobro pozna cerkveno politiko bivše Ogrske in povojno vatikansko politiko.

G. Persian navaja, da se je začel kardinal Csernoch, primas Ogrske, začasa vojne dogovarjati z voditeljem katoliških Slovakov msgr. Hlinko. Kardinal je Hlinko nagovarjal, naj ne zahteva zedinjenja Slovaške s Češko. Hlinka mu je odgovoril, da vidijo slovaški katoličani oživotvorenje svojih narodnih idealov samo v zedinjenju Slovaške s Češko. V pismu z dne 15. decembra 1918 priznava kardinal Csernoch: »Slovakov ni več mogoče zadovoljiti z avtonomijo zgornje Ogrske. Oni zahtevajo mnogo več nego avtonomijo. Njihovo javno mnenje zahteva ozko zvezo s Čehi.«

Najzanimivejše pa je, kar navaja g. Persian, kdo je doprinesel, da je Hlinka odločno odbil madjarske ponudbe. Kardinal Csernoch je nekega dne pripovedoval g. Persianu, da msgr. Hlinka ob koncu l. 1919. ni bil več tako navdušen za zedinjenje s Čehi, toda dobil je migljaj, da je dolžnost slovaških katoličanov, da se združijo s Čehi. Ko je Persian vprašal primasa, kdo je dal Hlinki ta nasvet, je kardinal odgovoril: »Rim.«

Nato razpravlja g. Persian o politiki, ki jo vodi sv. stolica v Centralni Evropi nasproti naslednim državam. Da varuje verske interese v teh državah, se je pokazal Vatikan zelo konciliantnega. Upal je, da bodo Slovaki kot religioznejši nego Čehi ohranjevali v Češkoslovaški nekako ravnost. Zedinjenje Čehov in Slovakov je imelo torej služiti interesu Cerkve.

Revizionistični madjarski krogi predbacivajo Vatikanu, da ne spoštuje celokupnosti predvojne Ogrske. Ti krogi napadajo Vatikan, ker je sklenil z Rumunijo konkordat v času, ko je akcija za izpremembo mirovnih pogojev dobivala vedno več tal. Uprajo se, da bi ukinitvi škofije v Velikem Varadinu in proti ustanovitvi nove škofije v Trnavi (na ozemlju bivše Ogrske), ker se je to zgodilo brez madjarskega pristanka.

Vsa ta dejstva dokazujejo, tako po pravici zaključuje članek, da sv. stolica ne pozna nobenih drugih interesov razen cerkvenih in da noče služiti svetnim interesom katerekoli države.

Napredovanja poštne uradnikov

Belgrad, 3. jun. m. Z ukazom ministra za javna dela so napredovali: za Pt. uradnika II. 2.: Tomaž Katolovik, Marija Sajovic, Pavla Ciuha, Rot Pavla, Marija Pakiz, Franciška Vračnik, Avgustina Majncelj, Otokar Gailan, Mihaela Tavcar, Kristina Kos, Marija Kutna, Ana Peširer, Danica Kobal, Kristina Kokalj, Lidija Pečnik, Maja Podboj, Valentin Pernikar, Josip Jurančič, Vida Počina, Franc Kalavs, Pavla Andres, Albina Leitgeb, Josip Grizoid, Mihaela Hrvat, Marija Maver, Leon Helmič, Alojzija Pišek, Olga Hofbauer, Rajko Koritski, Ottilia Kambič, Marija Mohorčič, Marija Toren, Matija Petrič, Mandica Vratarič, Ernest Fruman, Ivan Vlah, Udir Cecilija, Marija Gregorinčič, Peter Oberding, Vinko Fabjančič, Stefan Jankač, Mirko Bašič, Mirko Kramarič, Viljem Suldner, Ivan Jančigaj, Avgust Kovarnih, Anka Runde, Josip Dvoržak, Josip Hakman, Franc Stanonik, Anton Pavšek, Egidij Mover, Ciril Jelen, Marija Arko, Ana Zgur, Alojzija Rozman, Ana Zorc, Marija Bignar, Anka Job, Justina Blinc, Meta Mirnik, Marija Bosl, Terezija Sila, Pavla Zabukovec, Zmagoslav Nusleg, Janko Craj, Ivan Jamnik, Bernard Magdič, Ivan Binter, Alojzija Ceme, Amalija Živko, Marija Korošec, Ana Fabjančič, Terezija Babko, Stefanija Sifer, Antonija Kozelj, Vera Jane, Hilda Cefrer, Marija Gorjanc, Antonija Korčič, Pavla Uršič, Magda Lečnik, Lucija Hlebec, Roza Meglič, Ruža Vojška, Helena Dekleva, Elza Novak, Ema Gederer, Olga Podgornik, Ema Triler, Dora Kržan, Antonija Simčič, Marija Bizjak, Olga Prendič, Marija Mozotič, Franciška Kastelic, Marija Meden, Rafaela Smodič, Marija Globočnik, Berto Herida, Vida Modic, Slava Kele, Pavla Jerh, Antonija Lingel, Olga Moze, Milica Barbarič, Antonija Megušar, Ana Kurent, Karla Rabič, Jospina Makuc, Jospina Subert, Vladimir Kose, Ana Erak, Božena Andreja, Josip Smojver, Marija Sraj, Erak Polan, Emilija Frank, Josip Uršič. — Za praktične tehnike III. 1. so imenovani: Josip Junek, Ivan Berdaj, Rudolf Merc. — Za arhivarskega uradnika III. 1.: Jospina Rogelj, Leposlava Wolf. — Pri poštne hranilnici, podružnici v Ljubljani za pripravitelne III. 4. so imenovani Marija Križ, Martina Gregorič, Vladimir Stepšnik.

Dunajska vremenska napoved: Toplo, k nevihtam nagujeno vreme ne bo več dolgo trajalo.

Simpatični nastop novega nemškega poslanika v Belgradu

Belgrad, 3. jun. m. Danes je Njeg. Vel. kralj sprejel v prvo nastopno avdienco novega nemškega poslanika von Hasela, ki je pri tej priliki izročil svoja poverljiva pisma. Po tej nastopni avdienci je von Hasel sprejel časnika in jim dal tole izjavo:

»Ta prihod na Balkan predstavlja za mene vrsto zanimivosti. Nikdar nisem še z nogo stopil na Balkan. Niti do Pešte nisem prišel. Praga in ves bližnji vzhod so mi neznani, četudi sem dobro poznal Kitajsko in Japonsko, koder sem potoval že s 24. letom in kjer sem bil zaposlen kot mlad sodnik. Italijo, Španijo in severne države sem doslej poznal iz svojega delovanja v Evropi.

Pred prihodom v Belgrad sem prebival 3 in pol leta v Kopenhagenu. Zelo iskreno lahko povem, da mi je bilo žal, ko sem zapuščal to mesto. Toda tudi novo mesto sem sprejel z radostjo, prepričan

o njegovi veliki važnosti in prepričan, da bom nadaljeval v istem duhu zblizanja, ki so ga z uspehom vodili moji predniki.

Jugoslovanski narod se visoko ceni v Nemčiji. Ravno Srbi uživajo velike simpatije radi svojih uspehov v vojni. Tudi to je element zblizanja. Dobri odnosi med Jugoslavijo in Nemčijo so važen činitelj v razvoju Evrope in srednje Evrope in mnogo pomenljajo.

Lojalna in korektna manjšina, ki jo imamo v vaši državi, izvršuje dolžnosti nasproti državi, ki ji pripada. Obstoj te manjšine je lahko koristen za medsebojno zblizanje. Doživel sem, kako je tako pojmovanje manjšine imelo lahko plodonosne posledice v razvoju odnosov med Dansko in Nemčijo.

Pogajanja med Gandijem in indsko vlado

Gandi zahteva dominijon — Bojhot traja dalje

Pariz, 3. jun. x. Po vesteh »Petit Parisien« iz Indije so se v Bombayu začela prva uradna mirovna pogajanja med pristaži Gandija z vlado, in sicer sta se sestala v to svrhu predsednik indijske trgovinske zbornice Laljee in za angleške oblasti guverner Sykes. Govori se, da obeta Anglija popolno amnestijo vsem obsojencem, če Gandi opusti svoje nastope proti vladi. Gandi zahteva, da se Indija poviša v dominijon.

London, 3. jun. x. Včeraj je dospela v London 83letna Miss Annie Besant, ki je večino svojega življenja žrtvovala za svobodo Indije. V London je dospela zato, da širi tam propagando za indijski dominijon.

Pariz, 3. junija. AA. Iz Nakpura v Indiji poročajo, da je sodišče obsodilo na 2 leti ječe Absiankarja, predsednika kongresnega odbora za osrednje pokrajine, in Josija za pokrajino Berard. Vrh tega je bil prvi obsojen na denarno kazen v znesku 1500 rupij, drugi pa na 400 rupij.

London, 3. junija. x. Kongresni prostovoljci v Bombayu so sklenili, da bodo začeli napadati alkoholne točilnice. Včeraj se je v Bombayu postavilo pred trgovske lokale 500 indijskih žensk, da preprečijo prodajo izozemskega suknene blaga. Veletrgovci soli so sklenili, da štiri mesece ne bodo naročali od vlade nobene soli.

Odkritja o kupčijskih poslih bivše diktature v Španiji

Madrid, 3. junija. d. Že govorniki političnih strank so v sedanjih kampanji za vpostavitve ustave odkrili spekulacije bivše diktature generala Primo de Rivery, ki so služile obogatitvi posameznih prijateljev pokojnega diktatorja. Te spekulacije se tičejo predvsem zgradbe železniške proge, ki nima velikega narodnogospodarskega pomena, ampak je le v eventualno strateško korist neke svetovne veleisle in je prinesla ogromne provizije in druge dobičke Riverinim političnim prijateljem, ki so ljuto napadali koruptni parlamentarizem, medtem ko so sami delali še večje dobičakosne posle. Sedaj pa se odkrivajo spekulacije, ki so naravnost oškodovale državne finance. Prišel jim je na sled finančni minister sedanje vlade generala Berengueta, o katerem je znano, da je tudi v denarnem oziru velik poštenjak in moč čistih rok — redka prikazen med višjimi sloji Španije.

Berenguer je dal natančno preiskati poslovanje Riverinega finančnega ministra Sotelo. Dognalo se je, da je povzročil državnim financam izgubo osemnajst milijonov angleških funtov. To je posledica njegove intervencionistične politike. Sotelo se izgovarja, da intervencij ni izvršil on, ampak valutni komitét. Tisk pa mu očita v obraz, da je on sam, ki je imel diktato-

rična polnomočja, osebno preko komiteja špekuliral z državnim denarjem na borzah. Najostreje se napada njegovo zlato posojilo neposredno pred padcem Primo de Rivery. To zlato posojilo, pišejo listi, je bilo mogoče samo pod diktaturo in predstavlja nečuten skandal. Škoda, ki jo je povzročil način te emisije, gre v milijarde. Šele sedaj se vidi, koliko je Španijo stala diktatura Primo de Rivery. Skandal je v resnici tolik, da je kralj Alfonz imenoval preiskovalni odbor, da preišče valutarne spekulacije prejšnje vlade in manipulacije s posojilom.

Kralj Alfonz zapusti danes, 3. t. m., Barcelono in se vrne v Madrid. Imel je priliko spoznati mnenje in razpoloženje Katalonije, kjer se zmrna avtonomistična stranka nahaja v borbi s separatisti, ki so povzročili krvave nemire v San Sebastianu, mestu ob biskajskem zalivu v baskiški provinciji Guipuzcoa, ravno, ko se tam nahajala nemška sredomorska eskadra. Kralj se bo v Madridu posvetoval s predsednikom vlade Berenguerom glede vpostavitve deželne avtonomije v katalonskih provinciah kakor tudi o terminu novih volitev v španske kortese. Kajti splošno mnenje je, da jih ne gre več dolgo odlagati in da se bo položaj tem preje popolnoma normaliziral, čimprej se sestane parlament.

Francija izganja neodrešence

Pariz, 3. jun. y. Tardieu je včeraj kot notranji minister izdal povelje za izgon Stefana de Notarie, generalnega tajnika italijanske fašistične skupine v Nizzi, ki je na poročne slavnosti italijanskega prestolonaslednika poslal v Rim skupino mladih Italijank iz Nizze, katere so v sprevodu italijanskih provinc predstavljale »sanektirano Nizzo«. Ta demonstracija je povzročila v Nizzi živahne proteste in izgon imenovanega tajnika.

Francoska opozicija se slabo počuti

Pariz, 3. jun. y. Danes popoldne je bila otvorena prva seja poslanske zbornice, ki je sklicana na 14-dnevno poletno zasedanje. Razpoloženje med opozicijo je neugodno, ker vlada velika napetost med levičarji radi velikih sporov med obema velikima levičarskima strankama, radikalnimi socialisti in socialisti. Vlada splošna nervoznost. To neugodno razpoloženje so povečala še poročila o nemirih v Indokini, kjer se bojijo, da bodo nastale enake razmere, kakor v angleški Indiji.

Francoski letalci na povratku

Zagreb, 3. jun. z. Danes ob pol 12 so se vrnili iz Aten francoski letalci. Bilo jih je samo pet, šesti pa radi defekta ni mogel priti. Na aerodromu so jih sprejeli francoski konzul Boissier, podban Savko Stojanovič general Moskovljevič polkovnik Markovič in zastopniki zagrebskega aerokluba. Ko so prišli francoski letalci na letališče, je zasvirala vojaška godba francosko himno. Francoski konzul Boissier se je razgovarjal z vodjo eskadrole Beauneom. Po prisrčnem sprejemu so se avijatičarji podali v mesto. Ob 1 je bilo slavnostno kosilo. Ob treh popoldne so se letalci dvignili in odleteli v Benetke, kamor so dospeli ob pol 7 zvečer.

Filipini dobe samoupravo

Newyork, 3. jun. a. V plenumu senata je danes kolonialni odbor v Washingtonu z izrecnim priporočilom vložil načrt zakona, po katerem se Filipinom priznava popolna samouprava.

Nadškoji kalkutski v stolnici

Danes, v sredo, zvečer ob 7 bo kalkutski nadškof Perier v stolnici imel kratek francoski govor o misijonih v Indiji, ki se bo tolmačil v slovenščini; nato bo blagoslovil in nadškof bo podelil ob koncu škofovski blagoslov.

Verniki so prijazno vabljeni, da v kar največjem številu pridejo v stolnico in slišijo iz njegovih ust, kakšno misijonsko pokrajino je je Previdnost božja podelila jugoslovanskim misijonarjem.

Ob 8 zvečer bo pozdravni večer v Akademskem domu.

Belgrajski proces

Belgrad, 3. junija. m. Na današnjem procesu so zagovorniki nadaljevali s svojimi zagovori. Svoj govor je dokončal dr. Zdravković, ki zagovarja Prpiča. Dalje so govorili zagovornik Stefanca dr. Vladimir Rački, ki je obenem zagovarjal tudi Stjepana Gluša. Dr. Zanič zagovarja Bana in Arnska, dr. Karčić Levajčić, dr. Viktor Urbiš Stefanica, dr. Bole Kuntića. Zagovorniki so bili v svojih izjavah zelo kratki in precizni in dokazovali kakor doslej, da ni obstajala nobena teroristična organizacija in da z ozirom na to njihovi klijenti niso mogli biti člani take organizacije, zato naj se oprostijo.

Za pravico javnosti liceja

Belgrad, 3. junija. Sem sta prispela ljubljanski podžupan prof. Jare in ravnatelj liceja Jug, da intervenirata v prosvetnem ministristvu radi pravice javnosti liceja. Kakor znano je prosvetno ministristvo odredilo, da se mora postaviti posebna komisija državnih profesorov, ki naj na liceju izprašujejo dijakinje za izpite.

Romunski avtomobilisti v Sarajevu

Belgrad, 3. jun. m. Grški zastopniki gospodarskih krogov so danes obiskali razne belgrajske banke. Zvečer so se odpeljali v Zagreb. Prav tako so zapustili Belgrad romunski avtomobilisti, ki so preko Uže odpotovali v Sarajevo in prevozili nad 400 km.

Streha se je zrušila

Zagreb, 3. jun. z. Okrog 10 dopoldne se je pripekila v Draškovičevi ulici težka nesreča. Na neki hiši, ki se bliža h koncu gradnje, se je podrl krov in pokopal pod seboj 3 zidarje. Težko ranjene so prepeljali v bolnico. Na lice mesta je takoj prispela komisija SUZOR-ja, ki je pregledala položaj. Krivda zadene gradbeno vodstvo. Obenem je prišla magistratna komisija, ki je sestavila zapisnik. Ta katastrofa je izzvala med strokovnjaki veliko zanimanje.

Drobne vesti

Rim, 3. jun. z. Komisija, ki je ne davno ustanovil sv. Oče za kodifikacijo sodnega cerkvenega prava, in ki ji načeluje kardinal Gasparri, namestnik predlagati, da se uvede brevir za vse duhovnike vzhodnega obreda.

Belgrad, 3. jun. z. Sem je prispel novoimeno-vani trgovski ataše pri poljskem poslanstvu dr. Artur Smutny.

Belgrad, 3. jun. m. 12. julija se bo na svečan način otvorila nova velika tobačna tovarna v Nišu. 2. avgusta bo sarajevska tobačna tovarna proslavila 50-letnico obstoja.

Zagreb, 3. jun. z. Monopolska uprava je kupila od zagrebskega mesta tovarno za cigare. Danes se je izvršil zemljiško knjižni prepis za novega lastnika. 7-milijonsko kupnino bo zagrebska občina porabila za gradnjo šol.

Zagreb, 3. jun. z. Češkoslovaška nogometna zveza je danes odpovedala reprezentančno tekmo, ki bi se imela vršiti na Vidov dan v Zagrebu proti jugoslovanski reprezentanci. Ta tekma je od Čehoslovakov že tretje odpovedana.

Zagreb, 3. jun. z. Na današnji razpravi proti Josipu Predavcu je govoril dr. Mirko Košutič, ki je zavračal trditve državnega tožilca. Navajal je, da starejši zakon ni blažji od novega. Pobija tudi točko obtožbe drugo za drugo. Zahteval je, da sodišče obtožena oprosti.

V Indokini se širi komunistično gibanje

Pariz, 3. jun. y. »Matin« poroča iz Saigona, da je v Indokini izbruhnila nova revolta domaćinov, in sicer komunističnega značaja. Proti mestu Vinh Long je korakalo včeraj 2700 kmetov, in sicer njim na čelu mnogo žensk in otrok z rdečimi zastavami. Policija je demonstrante razpršila s puškinimi kopiti.

General — notranji minister na Poljskem

Varšava, 3. jun. x. Notranji minister Jozsewski je danes odstopil. Za njegovega naslednika je bil imenovan bivši notranji minister, general Sklaskowski. Ta sprememba v poljskem kabinetu pomeni novo bojno napoved vlade demokratični opoziciji.

Nevihite in poplave

London, 3. junija. AA. Zaradi strahovitega naliva je bil ustavljen za štiri ure ves promet na podzemeljskih železnicah. Voda je poplavila tri tunele, ki leže precej globoko in so samo nekaj čevljev nad gladino reke.

Pariz, 3. jun. y. V dolini Chevreuse pri Parizu je divjal preteklo noč hud orkan, ki je porušil več hiš v Chevreuse ter je 60 rudbin ostalo brez strehe. Reka je poplavila polja. V več krajih je stala voda nad 1 meter visoko na cesti. Človeških žrtve ni bilo.

Zeneva, 3. jun. x. V Švici je bil včeraj popoldne silen vihar, ki je povzročil velika opustošenja. Vihar je divjal v trikotju med Zenevo, Baslom in Bernom, katera mesta pa niso bila prizadeta.

Pariz, 3. junija. AA. Poročajo iz Versailles, da je reka Seine poplavila kraje v okolici Sevresa in da je voda vdrila v hiše, v kleti in pritličja. Prebivalci so morali zbežati iz mesta. Voda je uničila žetev.

Kalkutski nadškoj msgr. Perier v Ljubljani

Ljubljana, 3. junija.

Kakor smo že poročali, se mudi v Ljubljani kalkutski nadškoj msgr. Perier. Ker je odlični gost s prav posebnim namenom nas obiskal, naj omenimo še nekaj podrobnosti.

Nadškoj Kalkute, msgr. Perier Ferdinand je belgijski jezuit, ki se je rodil leta 1875. v Antwerpen. V jezuitski red je stopil leta 1897. in se takoj posvetil misijonskemu delu. Leta 1904. ga že najdemo med misijonarji. Zaradi izrednih sposobnosti je postal leta 1911. tajnik kalkutskega škofa,

leta 1921. škof koadjutor, leta 1924. je pa sam zasedel nadškofijsko stolico Kalkute. Da je izrazil misijonar, vaje samo dela in trpljenja, mu razodeva visoka asketska postava, prav tako njegov z brado porasli, pa od indijske klime izsušeni obraz. Pri vsem naporu in trpljenju, ki ga zahteva misijonarski poklic, je pa častiljivi nadškoj poln vere v delo in uspeh misijonske ideje v Indiji.

Iz Kalkute je odpotoval dne 21. aprila t. l. Pot ga vodi preko Malte, Sicilije, Neaplja, Rima v Belgijo. Dne 1. septembra t. l. odpotuje zopet v svojo nadškofijo v Kalkuto. Naprošen, da bi se udeležil VII. mednarodnega akademskega misijonskega kongresa v Ljubljani, je odgovoril, da na žalost ne more, ker ga kliče delo. Kajti vsak misijonar mora delati za dva. Prišel je v Evropo, da obišče prijatelje in podpornike misijonstva, še prav posebej si je pa hotel ogledati našo domovino, iz katere je šel v Bengalijo že sedem misijonarjev. Prav on jim je dal nalog, da si ustanove ob izlivu Gangesa samostojni misijon Bošont.

Kalkutski nadškofija ima osem sufraginov, v katerih je nekaj nad 300.000 katoličanov, dočim poganov več kot 20 milijonov. Pri delu mu pomaga 183 misijonarjev. Glede jugoslovanskih misijonarjev se je nadškoj zelo laskavo izrazil, da so izredno sposobni in da se prav zlahka živijo v značaj Bengalcev.

Pozdravni večer v Akademskem domu.

V sredo dne 4. junija bo v čast nadškofa iz Kalkute ob 20. uri pozdravni večer v Akademskem domu. Vabljeni je predvsem inteligenca, da počasti misijonarskega škofa. Akademski pevski zbor bo zapel nekaj pesmi. Nadškoj bo govoril o svoji misijonarski pokrajini in o naših misijonarjih. Pripravljen je odgovarjati na stavljena vprašanja. Vstop prost.

Knezoškoj dr. Jeglič pokrovitelj - ruskih invalidov

Zveza ruskih vojnih invalidov v Ljubljani se je z ganljivo in spoštovanja vredno prisrčnostjo zahvalila ljubljanskemu knezoškoju dr. Jegliču za njegovo pomoč, ki jo je prožil zapuščenim ruskim invalidom. Gospoda knezoškoja so ob njegovi 30 letnici ruski invalidi imenovali za svojega častnega člana in pokrovitelja. Pismo, v katerem mu to javljajo, se glasi:

»Prevzvišeni vladika!

V imenu Zveze ruskih vojnih invalidov si vsojam Vam, prevzvišeni gospod knezoškoj, čestitati k Vaši osemdesetletnici!

Pred šestimi leti, ko se za nas še nihče zmedil ni, ste nas Vi prvi obiskali v revnih kolodvorskih barakah in nam podelili svoj nadpastirski blagoslov.

Odtedaj se je naše stanje dokaj izpremenilo. Naša Zveza je uradno priznana po vseh državah v

Evropi. Jugoslovanski invalidni zakon nam nudi marsikatero pravico. Njegovo Kraljevsko Visočanstvo Princ Pavel je naši Zvezi naklonil svoje visoko pokroviteljstvo, in v Parizu imamo lastno glasilno, list »Ruski Invalide«.

A tudi sedaj ne bomo pozabili, da je nam svojačasno naklonila Sveta stolica prvo gmožno podporo; dočim ste Vi, prevzvišeni gospod knezoškoj, nam z osebnim obiskom izkazali prvo moralno pomoč.

Prosimo Boga, naj Vam nakloni še mnogo srečnih let!

Občni zbor Ljubljanske podružnice Zveze ruskih vojnih invalidov je v slavnostni seji o priliki Vaše osemdesetletnice sklenil, da Vas prevzvišeni vladika naprosi sprejeti naslov njenega

častnega člana-pokrovitelja.

Mnogaja leta!

Neurje in toča v Slov. Krajini

Bogojna, 2. junija.

Včera, 1. junija, okrog 5 popoldne so se s tevera naenkrat prikazale črne meglice. Človek je mislil: nekoliko dežja bo in nič drugega. Ali bili smo vsi presenečeni. Kar naenkrat se vije taka ploha, da se je kar stemnilo in vas se je spreminila v deroči potok. V začetku je bilo vse bolj mirno in brez vetra, potem pa je nastal tak vihar, da so drevesa kar ječala. Pogled je bil grozen. Vmes pa je padala tudi toča po vasi sicer bolj redka in le nekaj časa, pač pa hujša po gričkih takoj za vasio. Tako so nam gorice pobite.

Neurje je divjalo v smeri Fokovci, Selo, Vučagomila, Bogojna, Bukovnica, Filovci in zankrat se še ne ve, kako daleč še. Vsa voda, ki priteka iz Vučagomile in okolice, je po neurju pritisnila v drugo bogojnanskega potoka, ki je bila seveda premajhna, da bi komandirala toliko vodi in tako se je voda razlila po krasnem žitnem polju skoraj v kilometrski širini. Koder je voda šla, je vse pod blatom. Le malo je manjkalo, da voda iz potoka ni udarila v vas. Popolnoma pa je zajela šavlov mlin in gospodarske poslopja. V mlino je bilo do dva metra vode. Vseled povodnji je najbolj prizadeta (kolikor je pač doslej znano) Bogojna. Škoda je veličanska!

Razen krasnega polja so uničene ceste in vlograd. Kakor se sliši, je po Goriškem bila tudi strašna toča. Fokovci, Selo, Vučagomila, Bogojnaki vrh, Bukovnica, Filoci in mogoče še naprej — vse to je pobito od toče. Iz Bukovnice poročajo, da še danes (2. junija) lahko grabijo točo. Kateri kraji in koliko je škoda, je bilo prizadeto včera, je zankrat še ne znano. Kolikor se ve dozdaj, je škoda gotovo več milijonska! Ob tej priliki se je pokazalo, kako potrebne bi bile telefonske zveze pri nas, pa žal kljub temu, da prosimo, ne dobimo.

Pokopana

M. Sobota, 3. maja

V Lemerji se je pred dnevi zgodila nesreča, ki bi se lahko končala s smrtjo. Sin Stefana Vljaj in šiftarjeva služkinja sta kopala šoder. Kopati sta morala globoko pod zemljo. Da bi se zemlja mogla zrušiti, na to niti pomislila nista. Naenkrat je zabobnelo in oba sta se našla pod zemljo. Breg se je zrušil in oba pokopal. Pritisk zemlje je bil velik in oba sta dobila močne poškodbe.

Se boljša in cenejša je
PALMA
zdravilna grenka voda.
DOBIVA SE POVSODI!

† Zlatomašnik J. Bajec

V nedeljo dne 1. junija, je umrl pri svojem nečaku v Sveticih pri Karlovcu, zlatomašnik gosp. Jakob Bajec. Rojen je bil dne 1. julija 1850. v mašnika posvečen 2. julija 1878. Služboval je kot kaplan v Kočevski Reki, pri Fari pri Kostelu, kot ekspozit na Suhorju in Šmihelu na Krasu, na Ustju pri Vipavi, v Orehku, ter kot župnik v Osilnici do leta 1916., ko je moral vsled težke bolezni v pokoj. Vsem, ki so poznali dobrodušnega, poštenega in za vse dobro in plemenito vnetega duhovnika, ga priporočamo v molitev. Počivaj v miru draga in plemenita duša!

Staubno gibanje v Zagorju

Zagorje ob Savi.

Saj Vam vedno kaj napišemo o tem, kako staro podirajo in zidajo novo. Veseli nas vse novo! Le stavbe novih barak za deponiranje premoga nas nič prav ne vesele. Saj morajo biti, gorje nam, ako bi še tega prostora ne bilo, da bi deponirali premog in bi se še to delo moralo ustaviti, kolikor delamo sedaj. Govori se, da pojdemo jutri vsi zopet redno na šit, da je sporazum sklenjen, da deponitnih barak ne bomo več potrebovali. To bi bilo za nas pač največje.

Zidajo pa se tudi druge stavbe. Trgovci in gostilničar Drnovšek v Sklendrovcu je svoji že precej veliki hiši še prizidal precejšnjo stavbo, da jo deloma porabi za trgovino. Ob cesti — na parceli, ki jo je prodal g. Rožar, že stoji letos zgrajena nova hiša trgovca in gostilničarja g. Premelča iz St. Vida. Sedaj jo ometavajo. Poleg nje raste iz zemlje temeljno zidovje delavske hišice, ki ji bo lastnik g. Kovač iz kolonije. Za izolirnico je zrastle zidovje hišice g. Dragarja, ki sedaj stanuje v Weißgarberjevi hiši. Blizu tam namerava zidati tudi rudar g. Ulle iz kolonije. G. Kališnik ima hišo dovršeno. Še šipe manjkajo. Kdo bi si bil mislil, da bo na mestu prejšnje grde barake stala tako lična stavba; g. Vipotnik je zunaj vso hišo prenovil. V Kotrežu se zidata dve novi stavbi — za gospodarstvo in stanovanja. Lani zgrajeno Pirčevo hišo na Rovih ometavajo.

Pa še se bo zidalo! To je v prvi vrsti za sluga naše stavbene zadruge. Ta se venomer giblje in je dne 15. maja podpisala z g. Birmolom pogodbo za veliki travnik med staro in novo cesto poleg Švepovine. Da je bolj zaokroženo so morali kupiti še kos žabnikarjeve njive ob cesti — skupno sveta 19.000 m². V smislu regulacijskega načrta zagorske občine bodo čez ta stavbni svet šle tri nove ceste. Stavbna zadruga tega nakupa sama ni zmogla, zato je delala skupno z g. stavbenikom Pavliničem in z g. Janom, ki sta kupila vsak eno lepo parcelo ob cesti in bosta še letos zidala dve lepi stavbi. G. Pavlinič je z delom že pričel. Ostalo stavbišče je pa že razparcelirala in 13 parcel že odstopila svojim članom. To je za zadrugo zadosti ugodno, ker s tako velikim kapitalom pač ne razpolaga. Cena stavbnega prostora v celoti je znašala 345.000 Din. Ostalo ji je še kakih 4.000² in bo rabila posojila le okrog 60.000 Din. Deputacija, ki je šla h g. banu prosit pomoči, je dobro opravila. G. ban je po posvetovanju s svojim tozadevnim referentom obljubil jesejni izplačati potrebno posojilo in sicer brezobrestno. Pred jesenjo ne more posojila izplačati, do takrat pa nudi jamstvo in je dala posojilo zagorska ljudska hranilnica in posojilnica. Tisti, ki so svet kupili, bi tudi radi zidali, pa jih kriza preveč tlačja, saj so imeli komaj za življenjske potrebe. Denar za stavbišče pa je itak večinoma bil denar krvavih žuljev. Nekateri bodo že dobili brezobrestno posojilo pri rudniku, ki se bo za jamstvo vknjžil na stavbno parcelo — ako že kake druge vknjžbe ne bo, drugim pa bo po močeh zopet morala pomagati stavbna zadruga.

Vabi Dolenj'c

Kostanjevica ob Krki.

»Solnce gorko tukaj nam sij, trta ljubo gor se ovija« so menili starina Blaž Potočnik, ko se jim je odvil od srca vabilo Gorenjem, vabilo v naše zidavnice na prisrčni pomenek in na prilžnostni požirek.

Zares: naše dolensko solnce vse bolj žarko sveti, vse bolj vroče greje, naša prirodna senca vse bolj izmirljivo hladi, naše cvetje vse bolj za jemljivo duhti. Ni res? Pa priključimo dobrega duha Dolenske, Trdino, na pomoč! — Jaz vem samo to, da sem opazil semterje cvetlice, kakršnih, če se prav spominjam, nisem prej nikjer in nikoli videl. Mene ni mikalo drugo kakor žela barva in duh cvetja, ki sta se mi dozevala v tej višavi dosti bolj nežna, sveža in blagodejna nego v dolinah nekoliko tisoč korakov vnje. — Lepe in resnične besede, ki jih je zapisal Janez Trdina. Sto raznovrstnih lepotic in čarobij ti razvema srce, sto prekrasnih lepotic ti napaja duha. Naš segav narod je sprejel svojo pestro pokrajino v globino svoje duše, zato je njegov govor nepovtorjen, ponosen, njegova govorica zveni milo in iskreno.

Vse se preliva v čudovitem soglasju, narava in človek, rastlina in živali. Mar ste se slišali kje drugod petje slavčaka tako pogosto kakor pri nas? In ta opoj naših močnih gajev zlasti ob jutranjih urah!

Gora in dol, gozd in senožet, prostrana cesta in osamljen križpot, globoka gorka reka in plitev potok: vse, kar si poželiš, lepote-laden tujec, vsega imaš tu v izobilju. Naše solnce ti bo okrepilo telo, izravnalo izkrivljene ude in od dela in skrbi sklonjen hrbet, naše loke izmirile tegobno dušo: Pridi Gorenje!

Vse te naravne čari napravljajo Dolensko, ki se zgosteno odražajo v Kostanjevici in nje okolici, za letovišče, ki ga je treba iskati.

Društvo za tujski promet v Kostanjevici na Krki je pripravilo tujcem udobna domovanja in prenočišča, preskrbelo za zadostno in okusno hrano (20 Din za ves dan!) ter pripravilo ob Krki lepo kopališče s kabinami in čolni. Na najlepših točkah se na klopici odpočiješ. Ako ti je želja, se že po eni uri hoda povzpneš na Gorjance, od koder se ti nudi prekrasen razgled. Ves čas si se izprehajal v senci bukev in smrek. Pot te je vodila mimo skrivnostnih vzhodov v podzemski carstva, polnih mikavosti, mimo žuborečih izvirov in bujnih jas. Pridite vsi iz mrzlih planin, pridite iz zapršenih mestnih kvadrov sem k nam po zdravje in vedrino, da tudi vas oživi in pomladi naša gorjanska voda, naša solčna Dolenska.

Birmanska darila

v veliki izbiri po znižani ceni
I. Vilhar urar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 36

Pomembni dnevi za Mursko Soboto

M. Sobota, 1. junija.

Tudi najstarejši ljudje priznajo, da niti Sobota niti okolica ni videla tega, kar je imela priliko opazovati v dneh od 25. do 29. maja. Ti dnevi so bili zmagoslavje verske misli, dnevi poglobitve verskega duha. Narod se je pripravil na prvi

Zupna cerkev v Murski Soboti — najlepša v celi okolici.

praznik velikega mladolinjuba in vzgojitelja blaženega Janeza don Bosca. Ob tej priliki so se vršile verske vaje (prve v tej cerkvi), katerih se je udeleževalo na tisoče vernikov. Najveličastnejši dogodek teh dni je bila procesija, ki se je v sredo zvečer pomikala iz župne cerkve proti Martinišcu. Nepregledna množica otrok, mož in žena je korakala v večernem mraku z gorečimi svečami v rokah po soboških ulicah. V temno noč je odmevalo močno ljudsko petje, kakršnega pozna samo narod Slovenske krajine. Martinišče si je za to priliko nadelo slavnostno lice. Tako očarljivo je bilo razsvetljeno, da človek ni mogel odmakniti očesa od njega.

Veliki praznik se je zaključil na praznik Vnebohoda s slovesno službo božjo. Po službi božji je ravnateljstvo Martinišča priredilo slavnostno kosilo, ki je znamenito zlasti radi tega, ker je v novem zavodu prvič zbralo predstavnike oblasti. Udeležili so se ga med drugimi gg.: okr. načelnik Lipovšek, vladni tajnik dr. Bratina, okr. zdravstveni referent dr. Gregorc, zastopnik gimn. ravnatelja prof. Hvala, okrožni zdravnik dr. Vučak, š. nadzornik Čížek, podžupan in načelnik trg. gremija Čeh itd. Na pozdravne besede g. ravnatelja Radohe je odgovoril g. okr. načelnik Lipovšek, ki je naglasil, da je za M. Soboto popolna 8 razredna gimnazija neobhodno potrebna, radi tega borbe za njen obstoj ne smemo opustiti.

Praznični dnevi so zapustili globok utis ne samo v srcu vernikov, marveč tudi v vrstah drugorvercev, ki so ob tej priliki občudovali moč katoliške zavesti.

Dela čast in priznanje

Na 40 let trdega, odgovornega, a tudi uspešnega dela zre danes s ponosom in gotovo tudi z velikim zadovoljstvom g. Josip Kuralt, nadkontrolor Mestne hranilnice ljubljanske.

Josip Kuralt je bil rojen v Zabnici 5. marca 1859. Skrbni njegovi starši so dali študirat kar tri sinove. Starejši med njimi je bil znani, sedaj že pokojni mornarski župnik Ivan Kuralt. Jože je dovršil nižjo gimnazijo v Ljubljani, višjo pa v Pazinu, kjer se je priučil hrvaškemu in deloma tudi italijanskemu jeziku. Dne 4. junija 1890 je nastopil službo neplačanega volonterja pri Mestni hranilnici v Ljubljani. Leta 1892. je bil imenovan za kancelista, l. 1897. pa je postal pristav ali adjunkt, nato pa je napredoval do nadkontrolorja, katero mesto zavzema še danes.

Iz vsega njegovega mišljenja in delovanja je odsevala posebna skrb za dobrobit in za varnost hranilnice. Hranilničnemu uradništvu naraščajo je bil vsikdar ljubezniv učitelj; vsem sodelavcem pa dobrohoten in uslužen tovariš, ki gotovo nikomur ni skrivil lasu in ki tudi nima nobenega nasprotnika.

Kot nestor med hranilničnimi uradniki je jubilat živa in pestra kronika, ki ve mnogo zanimivega povedati iz prvih časov hranilničnega obstoja, zlasti o številnih hudomušnostih neugnanega bivšega tajnika Endlicherja ter o svojih dogodivščinah, ki jih je doživel med istrskimi Hrvatji in našimi bosanskimi brati.

Sin Lojze, doktor vsega zdravilstva, je ugleden in celo na dvoru uvažen zobozdravnik v Belgradu, kjer tudi najmlajša hčerka Mira študira zdravilstvo. Hčerka Ida je v srečnem zakonu poročena z znanim industrijalcem g. Seunigom pod Šmarno goro, hčerka Danica pa je zelo porabna moč v Mestni hranilnici ljubljanski in slovi kot navdušena športnica in fotografinja-amaterka.

Cestitamo jublantu k štiridesetletnemu uspešnemu delovanju v Mestni hranilnici in želimo, da bi zdrav ter čil na duhu in telesu prav mnogo let užival zaslužno pokojnino!

Kdo je zadel glavne dobitke?

Predvčerašnjim je bil zadnji dan žrebanja srečk državne razredne loterije. Med žrebanjem so bili dvorana razredne loterije in vsi hodniki v Belgradu polni radovednih lastnikov srečk. Sreča pa se ni nasmejala niti enemu od prisotnih, ker so bile vse večje izžrebane srečke prodane izven Belgrada.

Od glavnega dobitka, ki iznaša 1.200.000 Din, je šla ena četrtina v Bosno, druga pa v Ljubljano. Obe četrtini je prodala neka belgrajska kolektura. Druga polovica glavnega dobitka je bila prodana v Zagrebu.

Dobitke po 400.000 Din so zadeli skoro sami siromašni ljudje. Četrtno dobitka 400.000 Din je zadela neka bolniška strežnica v Novem Sadu, katere mesečna plača znaša 390 Din. Drugo četrtino je dobil neki ruski begunec, tretjo pa neki uradnik v Splitu.

Od dobitka 300.000 Din je dobil četrtino neki železničar iz Doboja, ki ima 1700 Din mesečne plače in štiri otroke, drugo četrtino je dobila neka zvanica okrajnega glavarstva v Požarevu.

Kaj pravite?

Gospod urednik! Prav je povedal včeraj nekdo pod tem le naslovom o razstavi otrok. Jaz bi dostavila še tole:

Materinstvo je sveta in nedotakljiva pravica in dolžnost, ki se vse žrtuje, pa ne pričakuje pohvale za to — ne od otrok, še manj od tujcev. Greh bi se mi pa zdelo iskati pohvalo, če sem otroka dobro vzgajala. Otroci je materin — žal vse premalo časa. S 6. letom nam ga vzame šola in potem vojaščina in potem njegov lastni poklic. Vsaj šest let je naš, čisto naš. Vsaj tedaj nam ga pustite nam — materam! Zato otroka ne vozite na razstave! Saj ljudje vendar nismo predmet za razstavo. Na vselejmu razstavljajo produkte zemlje in industrije. Človek pa ni fabrikat ali deželni pridelek.

Res je! Priznam, da so gospe imele pred seboj plemeniti cilj, buditi veselje za nego otrok. Ampak čisto pravilno je bilo že rečeno, da vsaka plemenita mati sama rada neguje svojega otroka, samo če ga zna in če ima sredstva za to. Vsaka plemenita mati — pravim. Mislim namreč tisto mater, ki stori za svojega otroka vse, kar more. So namreč tisti matere, ki se boje postati matere in ki jim je materinstvo ena sama ovira skozi vse življenje. Teh seveda ne mislim, dasi jih je tudi nekaj po mestih. Tedaj plemenita mati za otroka stori vse, kar more. Da ne stori vsega, kar zahteva higiena, znanost in napredek, tega je krivo včasih njeno neznanje, včasih njena revščina. Vidite, plemenite gospe, naprosite ljubljanske zdravnike, naj prirejejo materam predavanj in pouka! To bo hvalevredno. Vas pa prosim kot mati, katera poznate bedo in siromaštvo: Pridite v barake, v podstrešja, v kleti, kakor to delajo že krščanske gospe v službi krščanske dobroteljske — pa bo prilike dovolj za sodelovanje pri negi tehničnih otrok! Materina revščina ubija dojenčke. Tega zla pa ne boste odpravile z razstavami; pač pa boste razliko med bogatim in revnim na razstavi že bolj podčrtale, kar gotovo ni Vaš namen. Katera zmora in zna, bo otroka dobro negovala, katera ne more, bo njen otrok slabo negovan in drugim materam le za mušter, kakšen otrok ne sme biti. In to bo žalilo njeno materinsko srce. Zato pravim: Dajte pouka in sredstev materam, pa boste storile res dobro delo. Na razstave pa otrok in mater nikari ne vabite, ker to ni v skladu s človeškim dostojanstvom, ne v skladu s materinsko častjo, kakor to oboje pojmuje krščanstvo. Plemenite gospe, zavedajte se, da ni vsako od drugih importirano blago za nas tudi dobro in koristno. Otroške razstave so prav gotovo tak slab import. — Krščanska mati.

Razočarani roparji

Ormož, 3. maja.

V noči od srede na praznik so roparji, ki so od zadnjega napada na pošto blagajno pred par leti mirovali, zopet poskusili svojo srečo. Po lestvi so splezali skozi okno v pisarno g. veletrgovca z vinom Dr. Brodarja. Hoteli delati bolj na varnem so spravili 150 kg težko blagajno skozi okno, in jo odpeljali na samokolnici, izposojeni pri g. Prelogu, na njivo za pokopališčem. Tam so blagajno razbili, toda zastoj so se potili, bridko so bili razočarani, kajti našli so za tatove nepomembne stvari, nekaj papirjev in kot v posmeh — par avstrijskih krajcarjev. Kako huda jeza jih je morala pograbiti ob tako sijajnem uspehu, se je videlo iz daleč naokrog razmetanih papirjev. Alo. Ormožanci, signal je tu: spravljajte denar tako varno kot ga je g. Brodar.

Letos so nagle in nepričakovane smrti skoro na dnevnom redu. Počutiš se zdravega, delaš, pa potopiš, da ti nekaj ni prav, vlečeš se za par dni, pokličeš zdravnika in duhovnika, če moreš, pa že ti zapoje mrtvaški zvon. Tako so umrli na hitro: posestnika Kukovec na Hardeku vsled zastrupljenja krvi, posestnik in obč. svetovalec Hrga v Ormožu, posestnik Praprotnik iz Pušince, preje še viničar Šnajder v Litmerku in prevžitkar Puklavec na Humu.

L. Avenak (Rajhenburg):

Splavar

Menda bo že dvajset let od tega. Gospod je bil, kakopak. In še več. Tisti, ki so imeli z njim opravka, so med gospoda in njegovo rodbinsko ime vrtili še velepomembno in dobičkanosno besedico, ki nekaj vleče in nese.

Na zunanost ni gledal, vsaj pri sebi ne. Celovčev mu je menda bilo, če si je napol raztrgana hlačnica priborila pot med nezavezane čevlje. Simetrije ni ljubil. Javno je to kazal s tem, da je nosil vedno obutev, katera po velikosti in obliki ni bila nikoli enaka, pri enem paru vsaj ne. Tudi glede domovinske pravice se ni ujemalo. Košato brado je nosil in hrust je bil. Pa je bil čisto prijazen mož, tak, kakor so drugi ljudje. Samo po eni plati je bil drugačen, o, močno drugačen. Deset božjih zapovedi ni poznal, vseh deset že ne. Pa če bi bil vseh deset napisal na nohte in prešel na prste, sedme bi ne bilo, ne za to, da bi mu manjkali kakšen noht, — o, to ne — ampak kar tako. Kar ni bilo pribito in ulito, je spoznal za svoje. Noč je vzela. In noč ima svojo moč. No, še podnevi...

O, rajski oče brodnik bi vedeli mnogo povedati. Križe in težave so imeli z njim. Pa kakšne! Na brod jim je hodil poleti, spak. Pa kako. V samih kopalnih hlačkah, bradač. Na Zaplate so hodili na božjo pot, on pa takšen na brodu. In ni maral za besedo, še za dobro besedo ne. Sveta jeza jih je vedno zgrabila, za dolgi drog so prijeli, tisti, ki je najdaljši. Železni kavelj jim na koncu, samo takrat ga rabijo, ko odrinejo brod od brega. In so zamahnili — saj veste, žlevoke ujezi — mimo. Takrat pa je že reklo štrb-bunk v Savo. Še z drogom ga je potem lovili in iskali, dokler se ni daleč vstran prikazala iz vode brada. Povodnji mož, da je, so takrat rekli oče brodnik in še, da bi ga sam hud... so mu želeli.

Pa to že ni vse. Jabolka jim je otrese, tista zgodnja, ki jih imajo oče brodnik tako radi, čeprav

Koledar

Sreda, 4. junija: Frančišek Kar., spoznavavec; Kviriin, škof.

Osebnosti

— Umeščen je bil na župnijo Oslinica dne 3. junija 1930 Janez Pirkovič, doslej župni upravitelj istotam.

— Poročena bosta danes odvetniški koncipient g. dr. Josko Pokorn in gdnica Alma Fabian.

— Napredovanja. V čin podporočnika so napredovali med drugimi v pehoti naslednji naredniki: Vilim Skob, Karol Orač, Alojz Kukman, Valentin Koropec, Alojzij Stražisar in Janez Iršič ter v inženirski stroki Josip Gomzi, Josip Cetin in Alojz Bohte.

— Z vojaške službe. Imenovani so za vršilca dolžnosti poveljnika tehničnega parka 3. zrakoplovnega polka zrakoplovni kap. I. razr. Hugo Trostman; za vršilca dolžnosti poveljnika poveljstva aerodroma 4. zrakoplov. polka zrak. kap. I. razr. Pavel Cencič; za vršilca dolžnosti načelnika štaba 1. konjeniške divizije peh. major za generalštabne posle Mirko Burja; za vršilca dolžnosti pomočnika načelnika štaba poveljstva bregalniške divizije oblasti peh. major za generalštabne posle Ivan Prezelj in za vršilca dolžnosti poveljnika 2. divizionona topniškega polka V. armijske oblasti topniški kap. I. razr. Rudolf Ceh.

— V rezervi je prevečen sanitetni poročnik mornarice v ostavki dr. Josip Lipa.

— Z ukazom Nj. Vel. kralja je imenovan kapetan bojnega broda Vladimir Mariševič za pomorskega in zrakoplovnega vojnega atašeeja za Anglijo in Francijo s sedežem v Londonu, do sedaj načelnik operativnega oddelka poveljstva mornarice.

— Iz železniške službe. Pred komisijo pri generalni direkciji so napravili izpit za prehod v ukazno skupino. Iz gradbeno-tehnične stroke uradnik 1/7 inž. Thaler Emil, progovna sekcia Celje; uradnik 1/3 Fabiančič Franc, gradbeno odeljenje in Lazar Ciril, gradbeno odeljenje; iz ekonomske stroke: uradnik 1/3 Zupanc Franc, strojno odeljenje; Kragelj Mirko, gradbeno odeljenje; Borštnik Bruno, prometno komercialno odeljenje; Novak Martin, progovna sekcia Celje; Sluga Anton, gradbeno odeljenje; Spindler Rudolf, strojno odeljenje; Gregorčič Franc, gradbeno odeljenje; iz administrativno-pravne stroke: uradnik 1/7 Arnežič Pavel, obče odeljenje, uradnica 1/3 Zakotnik Leopoldina, obče odeljenje; iz prometne stroke: uradnik 1/5 Deržič Ivan, prometno komercialno odeljenje; uradniki 1/3 Bregant Ivan Celje; Cekal Franc, šef postaje Podnart Kropa; Gajšek Božidar, Maribor glav. kol.; Korošec Alojzij, Zidani most; Košir Janez, Ljubljana gor. kol.; Sedež Franc, Maribor glav. kol.; Seršen Izidor, Ljubljana glav. kol.; Pšeničnik Anton, Maribor glav. kol.; Vorčica Franc, Maribor gl. kol.; Hlebec Josip, šef postaje Vuhred Mareberg; Sila Edmund, Maribor glav. kol.; Ferik Josip, Maribor glav. kol.; Gruden Marcel, Ljubljana glav. kol.; Lavrin Ivan, šef postaje, Rajhenburg; Lovrec Franc, šef postaje Rimske Toplice; Majcen Anton, Ljubljana glav. kol.; Matekovič Dragotin, Rakek; Petek Leon, Celje; Sircelj Miroslav, Ljubljana glav. kol.; Sijaneč Anton, Maribor kor. kol.; Ausc Adolf, Rakek; uradnik 1/4 Janežič Franc, Rimske toplice; iz komercialne stroke: uradnik 1/6 Suhadolnik Iv., prometno komercialno odeljenje; uradnik 1/3 Cerkenik Angel, prometno-komercialno odeljenje; iz stroke za kontrolo dohodkov: Jeretin Rudolf, Maribor kor. kol.; Jelenec Franc, Novo mesto; Gračner Drago, Maribor kor. kol. in Weber Albin, Maribor kor. kol.

Novi grobovi

† V Zgornji Siški je umrl posestnik g. Anton Šušteršič. Pogreb bo danes ob pol 6 pop. v Dravljah.

N. p. v. m.!

Mała kronika

★ Ali ste se že poslužili v nedeljo vam dopolne položnice za obnovitev naročnine. Ako ne, storite to takoj, da si zagotovite redno prejetje lista.

★ Odlikovanje slovenskih čipk. Naše čipkarstvo je v zadnjih letih tako napredovalo, da se kosa z najfinjšimi inozemskimi izdelki. Lani so bile odlikovane naše čipke v Barceloni z »Grand prix«, t. j. največjim odlikovanjem. To odlikovanje se izroči na slovesnem načinu dne 6. junija v trgovski zbornici Državnemu osrednjemu zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani. Ta zavod je razstavil v Barceloni najlepša dela. Istočasno opozarjamo, da je precej odlikovanih del razstavljenih ravno sedaj

Svitloba, zrak in solnce! In še

NIVEA-CREME

To da zdravo kožo in lepo zarjavel obraz — tudi pri oblačnem nebu; kajti tudi veter in zrak ožgata telo. Toda telo mora biti suho, ki je direktno obsejavo solnčni žarki. Poprej pa se treba dobro nadgraiti z Nivea-Creme! S tem si znatno zmanjšate nevarnost pekoče solnarice. Vsled Eucerita, ki ga vsebuje samo Nivea-Creme, prodre ta z lahkoto v kožo in šele pronikla krema more popolnoma uveljaviti svoj blagodejni učinek.

Doze po Din 3'—, 5'—, 10'— in 22'—, tube po Din 9'— in 14'—. Razpošiljalnica za Jugoslavijo: Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. z o. j., Maribor, Meljska cesta 56.

na razstavi zavoda na Turjaškem trgu 4. Dela dokazujejo, da je odlikovanje res zaslužno.

★ Blagoslovitev Šmartinskega doma v Šmartnem pri Kranju bo združena s prosvetnim dnevom za kranjsko in loško dekanijo. Vsled tega opozarjamo vsa prosvetna in izobraževalna društva ter pevске zbornice omenjenih dekanij, da pohite dne 15. junija v Šmartno pri Kranju, da se udeležijo ondotne prireditve. Spored prosvetnega dne je sledeč: ob 9 sv. maša, pri kateri pojo moški zbori kranjskega okrožja. Slavnostni govor ima g. kanonik dr. Klinar T. Po službi božji je prosvetno zborovanje, na katerem govori glavni govornik dr. Marko Natlačen. Po govoru bo blagoslovitev Šmartinskega doma. Ob pol 3 pete liturgije, ob 3 tekma pevskih zborov kranjskega pevškega okrožja. Pri vsej prireditvi sodeluje jeseniška delavska godba. Društva naj se udeležijo prosvetnega dne z zastavami in kolikor mogoče v narodnih nošah.

★ Na Planinski gori bo shod na binkoštni ponedeljek. Služba božja je dvojna: ob 7 in ob 10. Pogoj so navadni. Romarji se zberejo po skupinah (župnijah) in se legitimirajo na državni meji v Kačji vasi. C. gg. duhovniki so prošeni, da gredo na roko romarjem. Razumljivo je, da brez vseh ovir, kot nekada ne more iti, ker smo ločeni po državni meji. Prehod je brezplačen, kar je poglavito. Ljubezno do Marije pa premagava vse ovire. Predvsem sta prošeni dekaniji Cerkljska in Logaška, odkoder prihajajo stari romarji.

★ K članku o železniški nesreči v Zagorju, ki smo ga objavili v nedeljo dne 1. t. m. pod naslovom »Osem vagonov skočilo s tira«, smo dobili naknadno še sledeče podatke. G. inženjer Finc ni spremljal vlaka kot šef sekcije, marveč kot vršilec dolžnosti načelnika mašinskega oddelka. Dalje je omeniti, da je vozil vlak radi preizkušnje premoaga z normalno brzino 30 km na uro, in končno, da vzrok nezgode še ni ugotovljen, ker je preiskava še v teku.

★ Obisk na Bledu. Po poklicu je posetilo Bled v mesecu maju: Zdravnikov 15, državnih uradnikov 29, drugih poklicev 711. Spremetvo: Otroci izpod 10 let 17, odraslih 546, služničadi 10, šolskih izletnikov 204. Skupaj 1532 oseb. Po narodnosti je bivalo v maju na Bledu: Angležev 6, Amerikancev 1, Avstrijcev 100, Čehoslovakov 121, Danccev 6, Francozov 1, Holandcev 8, Italijanov 11, Jugoslovancev 519, Madžarov 7, Nemcev 729, Poljakov 7, Rumunov 2, Rusov 1, Švicarjev 5, Švedov 8 oseb. Skupaj 1.532 oseb.

★ Krajevna protituberkulozna liga v Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 1. junija se je vršil v mestni posvetovalnici v Slov. Bistrici pod vodstvom upravitelja ekspoziture OUZD v Mariboru Franjo Stenova sestanek radi ustanovitve Krajevne protituberkulozne lige v Slov. Bistrici z zaključkom izvolitve članov v zadeven pripravljani odbor. Za predsednika je bil izvoljen g. dr. Simon Jagodič, ostali odborniki pa so: dr. Schaubach, odvetnik in župan, g. dr. Černej, zdravnik, g. Ottilja Feigel, upravitelj šole, g. Anica Logar, učiteljica, g. Ivan Solinc, kaplan, g. Vinko Gornjak, hotelir, g. Ivan Zurač, lesni trgovec in g. Mondini, lekarnar.

★ Vsem čebelarjem sporočamo, da je blagovni oddelk Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani otvoril nov lokal v Vošnjakovu ulici 4. To je ulica, ki vodi od gostilne pri Novem svetu na Gosposvetski cesti proti kolodvoru v Siški. Lokal bo odprt sedaj vsak dan dopoldne in popoldne. Priporočamo se za obila naročila. Naročila naslovite: Blagovni oddelk Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4.

★ Europa Dentists — evropska zveza zobotehnikov — priredi v dneh 17. do 19. septembra t. l. svoj VI. mednarodni kongres v Dresdenu v Nemčiji. Zadruga koncesioniranih zobotehnikov v drav-

ski banovini s sedežem v Ljubljani bo zastopane na tem kongresu po svojih delegatih. Kongres je združen z dentalno in higienično razstavo, pri kateri bodo sodelovali skoro vse kulturne države.

★ V Službenih novinah št. 120, od 30 maja t. l. je objavljena »Uredba o naturalnih pristojbinah pripadajočih uradnikom in ostalim nameščenim v državnih in banovinskih bolnicah«, dalje »Pravilnik o pristojbinah za pregled zdravil biološkega izvora«, »Pravilnik za polaganje višjega državnega strokovnega izpita davčnih uradnikov« in »Pravilnik o prehrani kaznjencev«.

★ Nove telefonske relacije s Nemčijo. Po ministrskem odloku se otvori s 1. junijem t. l. telefonski promet Ljubljana—Baden-Baden. Pristojbina za navadno govorilno enoto je 90.75 dinarja.

★ Izprememba okolišev semiške in novomeške pošte. Dne 16. maja 1930 se je izločila iz okoliš semiške pošte in se spojila z novomeškim poštnim okolišem pomožna pošta Uršna sela ter v nje okoliš spadajoči kraji: Uršna sela, Dobnido, Mokute, Stari Ljuben in Laze.

★ Vreme v državi. Pretežno je včeraj po državi prevladovalo oblačno vreme. V Ljubljani je kazal barometer 759.2 mm, termometer 16.1°C do 27°C, veter južnozahoden, poloblačno. V Mariboru je kazal barometer 756.2 mm, termometer 15°C do 26°C, veter južno-južnozahoden, oblačno. V Zagrebu je kazal barometer 753.4 mm, termometer 16°C do 29°C, veter zahoden, oblačno. V Beogradu je kazal barometer 759.1 mm, termometer 16°C do 28°C, mirno, malo oblačno. V Sarajevu je kazal barometer 757.2 mm, termometer 14°C do 29°C, veter zahoden, poloblačno. V Skoplju je kazal barometer 761.1 mm, termometer 12°C do 32°C, veter vzhoden in jasno. V Splitu je kazal barometer 760.5 mm, termometer 19°C do 28°C, veter severen, jasno.

★ Okrajni glavar oproščen zaradi uboja.

Lani, dne 21. septembra, je izvršil glavar kačerskega okraja Jovan Rogič uboj. Popival je zvečer v kavarni, nato grozil gostom z revolverjem, najbolj pa je divjal nad godelcem Aleksandrom Živanovičem, ki ga ni pustil iz kavarne. Zbelsni Rogič je nato še tri ure divjal po vasi in grozil z revolverjem, ko pa je nato pobegnil Živanovič iz kavarne, ga je Rogič ustrelil. Te dni se je vršila proti Rogiču vzklica razprava v Beogradu. Zdravniki so ugotovili, da je bil Rogič tedaj v stanju patološke napeitosti, kar je podobno blaznosti. Vzklicno sodišče je na podlagi tega izreka oprostilo Rogiča kazni, mora pa plačati stroške postopanja in obrambe, ženi in bratu pokojnika pa odškodnino. (Po »Politiki«.)

★ Grob Jurija Brankoviča. Po najnovejših znanstvenih dognanjih je bil srednjeveški srbski despot Jurij Branković pokopan v cerkvi vasi Majdan pri Gornjem Milanovcu. Prometno ministrstvo je naročilo arheologu Blagoju Gjorgjeviču, naj prične z izkopavanjem. Dosedaj je Gjorgjevič že izkopal eno železno kopje in en bakren buzdovan. Z izkopavanjem pa se nadaljuje in upa, da bo izkopal tudi grob sam.

★ Razstava kunccev na ljubljanskem velesejmu. O tej razstavi časopisi obširno poročajo, ker je zanimanje za reje malih živali vedno večje. V zalogi jugoslovanske knjižarne je izšla knjžica, ki se peča izključno le z raznimi plemenskimi vrstami domačih zajcev. Izšla je pod naslovom »Reja domačih zajcev«. Knjžico je spisal dr. Stefan Voszka. Cena za to bogato ilustrirano knjigo znaša samo 10 Din.

★ 8. junija. Binkoštna nedelja. Veselica v Postronski jami. Brezplačen vizum. Pojasnila, vstopnice Biro Jos. Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta 31 Tel. 27-59.

★ Birmance razveselite z uro in verižico, ker je trajen spomin. F. Čuden, Prešernova 1.

imajo samo še šest zob. In orehe. Za Martinovo so jih namenili, ko se vendar tako lahko zasrkne po njih in za božič, za Veliko nedeljo, ko ni boljšega, ko orehova potica. Pa ti gre in ti... Še poljskim pridelkom ni prizanašal. Buče, koruzo v klasih, fižol — kaj bi našteval — vse, kar se je dalo ganiti.

Zakleli so se oče brodnik, da ga dobijo enkrat v roke na ta ali oni način. In so ga res, pa ne sami. Potepinov Jakec in Pridančev Jurček sta jim uslužno priskočila na pomoč. Ne zato, da bi se njima oče smililo, o kaj še. Se pravičilo sta jim, štirinajstletna hlačkarija. Kako sta se včasih mužala in gledala, ko so oče brodnik renčaje podili bradača z broda in že naprej sta vedela, kako bo to izteklo. Najprvo bo reklo štrb-bunk, potem bodo pa oče mahnili po — deskah. To jima je odleglo več, kakor mesec dni odprti račun pri pomarančariju. Saj so tudi njiju dva večkrat tako podili z broda, pa ko ne bi vedla, čisto po krivici. Nikomur nista nič prizadejala, kvečjemu, če sta tuhtam zarinila kak rjav žebel vedno deske na brodu, tako da je koničasti konec za prst kukal v božji dan. To pa zato, ker so oče brodnik vedno hodili bos in so veselo poskočili kakor fanti, kadar so stopili na tisto mesto. Potem so pa navadno zamahnili s tistim dolgim drogom za njima, tako da je njim samim brizgnil dolg curek vode prav gor pod nos. Radi take malenkosti so se jezili oče brodnik. Pa ko nista tega napravila vsako popoldne. Trikrat, štirikrat na teden. Kljub temu sta vse odpustila očetu in sta gruntala, kako bi bradaču pripomogla do sestanka z njimi. Ubrisala sta eno, ki je bila najbolj pripravna in najmanj nevarna.

Gori je zahajal, bradač bradačasti, kjer Sava po ovinku zavije proti trgu. Polje so imeli oče brodnik tam na drugi strani. Malo se je navadno ogledal okrog in je začel s svojim pogubonosnim delom. Najlepše buče je potrgal in najdaljše klase koruza, pa kaj še vse. Na prod k Savi je vse to zvlekel in zvezal v splav, ga porinil v vodo in krmalil po Savi, par streljavcev niže broda pa zvlekel na breg, v vrbito, da ga ob priliki spravi na varno.

O, dobro sta vedela za to mlada junaka. Tri dni zaporedoma sta se že kopalna na onem ovinku. Vsak svoj kolač močne žice sta nosila seboj in čakala. Ni hotel priti. Skoraj sta že obupala nad svojo zaroto, vendar sta vztrajala, za dobro stvar. Med seboj sta se bodrila in si dajala korajžje. Skoraj boljše, da ni prišel takoj prve dni. Še bolj natančno sta pregledala ono mesto, kjer se bo zgodilo. Ze četrti dan sta ga čakala. Solnce je peklo, ona dva pa sta čepela v vrbiču in zvedavo — kakor gosjaka — stegovala vratove dol v smeri proti brodu, kdaj se bo prikazala dolga prikazen z razmršeno brado. Jurčku se je zadržal dolg trn v peto, pa on ni poskočil, kakor oče brodnik, kadar jim je rjav žebel pogledal pod kožo. Se ganil se ni. Saj je potrpežljiv Jakec, ki so mu mravlje-rdečice zlezle za kopalne hlačke in ga neusmiljeno obdelavale, prav tam, kjer se neha hrbtenica. Vzdržala sta.

Zdaj sta ga zagledala. Ni prišel po tisti strani kakor sta mislila, na drugem bregu, prav njima nasproti, se je prikazal. Oprezno si je ogledal okoli, se slekel, vrgel obleko v grmovje in se poglaval v vodo ter jo zarezal proti drugemu bregu. Izvrsten plavač. Kar zijala sta onadva v vrbiču. Nista bila slaba plavača — Bog ne daj — ampak taka pa ne, ko ta bradač. Par korakov niže njunega skrivališča je stopil na suho. Tako sta zadrževala sapo, da sta se že bala, če bošta se znala dihati, ko ta manever zopet mine. Kaj, če jih zagleda. To ni malenkost. Gre za stvar.

Prav proti njima se je nameril, potem pa zavil skozi grmovje na travnik, za katerim je ležalo — od brega kaka dva streljaja oddaljeno — brodnikovo polje. Tja se je napotil. Mlada zarotnika sta se splazila malo višje, da sta čez travnik mogla opazovati, kako bradač spravlja brodnikovo letino in jo po isti poti, kakor je prišel, tvori na prod k Savi. Ko je to ponovil kakih sedemkrat, se mu je zdelo, da bo zadosti. Zdaj pa je prišlo na vrsto drugo, da iz te svoje dobre letine napravi splav. Z vso vneto se ga je lotil. Prekladal je buče, prestavljal koruzno klasje, premikal sem in

tja, kakor je pač lepše in boljše ležalo. S srobo tom je vse to močno povezal, kakor je vedel in znal, da je najboljše.

Iz grmovja sem pa je spremljalo vsako nje govo kretnjo četvero zvitih, mladih oč. Skrbelo je Jakec in Jurčka, kaj če ne bo tako, kakor navadno in če bo bradač kar kratkoma porinil splav v vodo in odjadral. Ze se je k temu pripravil. Pa se je zopet vzravnil, grmeče zadovoljno zamrmral in si počeljal brado. Potem pa se je naglo vrnil proti polju, najbrž pogledat, na katerem kraju bo najboljše nabrati drugič.

Končno je napotil čas za ona dva v grmovju. Kakor mačka sta planila s kolačema žice k splavu. V trenutku sta konca žice obeh kolačev privezala pod splavom za srobo, tako da ga bradač na noben način ne bi mogel opaziti. Jurček je bil z drugim koncem žice že zopet v skrivališču, Jakec pa je s svojim preplaval Savo in je dosegel breg, se preden se je oni vrnil s polja.

Vse pri splavu je bilo v redu, kakor prej. Nobene spremembe ni opazil. S precejšnjim trudom je zvlekel splav do vode, potem pa ga porival pred seboj, dokler mu ni zmanjkalo tal. Skobacel se je nanj in prav udobno sedel na debelo bučo. Takrat je zaživžgalo na desnem in se odzvalo od levega brega. Sporazumela sta se fanta in pričela popuščati, da je splav prav mirno plaval, ona dva pa sta mu — s konci žice v rokah — sledila ob bregovih. Da ste ga videli splavarja. Kakor admiral na poveljniški ladji je sedel na svojem splavu. Koga kaj briga od kod in kam in kdo mu kaj more sredi reke. Brodnikov oče! Ha, njih je že dostikrat ukanil, še danes jih bo. Z brodom ga bodo zopet čakali, sredi Save. On pa bo zaveslal na levo, tako blizu broda, da bo manjkalo samo par col, da go ne bo dosegel njihov kavelj. Tako je sklenil, da bo.

Tisti dan so dremali oče brodnik ob veslu na brodu, na štajerski strani. Kaj so pa hoteli. Ljudi za prevesti ravno ni bilo, pa so za en čas pozabili, na ta svet. Tudi onih dveh šlinterjev — kakor so jih v hudi jezi presodili — danes za čudo božje ni bilo, da bi njim nagajala. Pa so se kmalu zdra-

ZVEČER za namakanje

Schichtova

ZJUTRAJ za izkuhanje

Schichtov

ŽENSKA HVALA TERPENTINOVNO MILO

pa je pranje gotovo!

Ljubljana

Ljubljanski otročiči na Homec!

Počitniška kolonija Slov. kršč. ženske zveze.

Slovenska krščanska ženska zveza otvori s 1. julijem na Homecu počitniško kolonijo za otroke v starosti 6—12 let.

Počitniška kolonija je namenjena otrokom, katere hočejo imeti starši čez počitnice pod skrbnim nadzorstvom in v krščanski vzgoji. Pogoji za sprejem so zelo ugodni.

Pojasnili daje in sprejema prijave do 10. junija vsak dan od 3 do 5 popoldne Slov. krščanska ženska zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5.

Ljubljanski otroci pojdejo na Trato

Ljubljana, 3. junija.

Poleg akcije mestne občine, Slovenske krščanske ženske zveze in drugih dobrodelnih organizacij, bo tudi Rdeči križ poslal več otrok na počitnice.

Lani je ljubljanski krajevni odbor »Rdečega križa« posljal skupino revnih in slabotnih ljubljanskih otrok na počitnice v Trato v Poljansko dolino. Letos pa pošlje tja deklice. Krajevni šolski odbor v Tratu je odstopil za to počitniško kolonijo šolsko poslopje. Otroci bodo nastanjeni v dveh velikih spalnicah, poleg teh pa bo ena soba preurejena v kuhinjo in v jedilnico.

Sploh je treba omenjati, da gredo lokalni činitelji na Trato zelo na roko »Rdečemu križu«, tako krajevni šolski odbor, župnik duh. svetnik Janez Brajcar, župan bivši obl. poslanec Uršič in krajevni odbor »Rdečega križa« na Tratu. Ljubljanski krajevni odbor »Rdečega križa« pošlje prve dni julija tja 30—32 deklic v starosti 9 do 12 let. Deklice bodo na počitnicah mesec dni. Otroke, ki bodo oskrbovani popolnoma brezplačno, bodo predlagala šolska vodstva. Pri posebnem zdravniškem pregledu bodo izbrani za počitnice zdravstveno in socialno najpotrebnejši otroci. Stroške za počitnice bo kril ljubljanski krajevni odbor »Rdečega križa«, h katerim bo prispeval oblastni odbor »Rdečega križa« 8000 Din, centrala »Rdečega križa« 2000 Din, mestna občina pa je tudi obljubila 5000 Din, ostalo pa bo dal krajevni odbor iz lastnih sredstev. Trato je za otroke kolonije kot nalašč. Solca je tam v izobilju, zraka tudi, kopanje v topli in nenevarni Poljanski Sori pa bo deklice še bolj okrepilo. Lanskaja kolonija dekčev je zelo lepo uspela in so bili uspehi na pridobitnem zdravju dekčev nad vse povoljni. Prav gotovo je, da bodo tudi letos uspehi pri deklicah prav taki.

Enakomerno za gorite pri solnčenju, izgubite lišaj in izpuščaj, koža vam postane lepa gladka in čista, ako uporabljate original.

Niggerol olje ali kremo

(Patent št. 5922). Dobite v lekarnah in drogerijah.

Drogerija GREGORIČ - Ljubljana - Prešernova 5

milij, pomencali oče, — no in takrat so zagledali tisti splav, ki je mirno plaval sredi reke, par streljajev višje broda. Takoj so se znašli oče brodnik, kdo, odkod in kam. Hitro so odpeli brod, pritiskali na veslo, da je zajekalo, brod pa se je sunkoma pomaknil od brega. Sredi Save so zopet uravnali veslo, brod je obstal.

Bradač na splavu pa se jim je smejal, očetu brodniku, ki so z visoko dvignjenim drogrom — tistim, ki ima kavelj na koncu — stali na brodu. Kakor vojskovodja z dvignjeno sabljo, so zagledali. Z ene na drugo stran broda so skakali in iskali pripravnije mesto, da ga dosežejo, ko bo plaval mimo. Oni pa se jim je rogali.

Trideset korakov je še ločilo splav od broda. Bradač prime za konec deske in z vso silo zaračje

Mir!

(BERITE JUTRI NA TEM MESTU DALJE!)

Pogumni stražnik

Stražnik rešil dečka iz vode.

Na Ljubljani bi se v ponedeljek popoldne pripetila kmalu večja nesreča, ki pa sta jo preprečila požrtvovalnost in pogum stražnika Jakoba Gabrovca, 15 letni deček Slavko Kink, sin vdove v Cerkveni ulici, se je vsedel v Trnovskem pristanu v majhen čoln in zaveslal po Ljubljani. Čoln pa se je naenkrat prevrnil. Deček je padel v vodo in ker ni znal plavati, se je krčevito oprijel prevrnjenega čolna in pričel obupno klicati na pomoč. Ta prizor je z brega opazil stražnik Jakob Gabrovec, ki se je brez pomisleka takoj vrget v vodo in splaval do dečka. Na pomoč so mu s Špice prišli tudi še nekateri kopalci in tako se je posrečilo, da je stražnik spravil premočenega in preplašenega dečka na breg in potem še domov k materi.

Kaj bo danes?

Opera: Dolarska princesa. Red C. Velesejem.
Razstava čipk na Turjaškem trgu.
Univerza: Predavanje prof. Caullerya o genetiki in evoluciji. Ob 4 popoldne.
Lekarne: Nočno službo imajo: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Smrt zvestega posla. Na Mestnem trgu v Ljubljani pri rodbini Schiffer je umrla 88 let stara kuharica Ana Krulc, ki je 43 let zvesto služila pri isti hiši. Pogreb, ki bo 5. t. m. ob 4 popoldne iz rodbinskega stanovanja, priredi družina, ki je rajnico imela pri sebi kot članico svoje družine. Naj počiva v miru, duša zvesta!

Za t. dr. St. Leskovicem se udeležijo člani kongregacije M. Morske zvezde sv. maše v Križankah v četrtek (5. VI.) ob pol 7. Sodali akademiki in srednješolci vabljani!

Fantovski odsek Šentpeterskega prosvetnega društva ima drevi ob 8 običajen fantovski sestanek. Pridite vsi, da se malo pogovorimo!

Soareja francoskega inštituta. Francoski inštitut priredi v četrtek 5. junija ob 8 zvečer v dramskem gledališču muzikalno in literarno soarejo. Spored obsega sledeče točke: Recitacije: ga. M. Šaričeva: A. Samain: La peau de bête, E. Rostand: Nos rires, J. Richépin: La chanson de Marie-des-Anges. Glazba: Ravel: Pavane pour une infante defunte, Viola Ali Dermalj. Petje: Debussy: Les cloches; René: Le vent. Poje g. Zagar. Dve komediji: A. Devilliers: Oeil de verre. Galipaux et Timoury: Nous allons passer une bonne soirée. Na razpolago bodo tiskani sporedi z besedilom petih in recitiranih pesmi ter kratko veselino veseloiger, tako da bo vsakdo mogel s pridom slediti vsebini. Vstopnice so na prodaj v operni blagajni, cene sedežev od 18 Din navzdol, stojšča 2 Din.

Drevi ob 6 francosko predavanje na univerzi. Profesor Caullery, znani pariški učenjak, bo predaval o genetiki in evoluciji.

Večerni kuharski tečaj. Slovenska krščanska ženska zveza priredi v času od 15. junija do 30. septembra t. l. v Ljubljani (Sv. Petra nasip)

v vodo. In drugič in tretjič. Splav pa še malo ni spremenil smeri. Ni krenil na levo, kakor je mislil. Prebledi.

Takrat pa je od brega sem zažvižgalo, splav se je ustavil pet korakov pred brodom. Veslač je že hotel planiti v vodo, ko se je splav po drugem žvižgu sunkoma spustil med brodeve ladjice, prav očetu brodniku pod nos.

No, in zdaj ljudje božji, ki imate srce za bolečine bližnjega, zaprite oči in ušesa! Tako so ga obirali oče brodnik in mu brisali znoj s tistim dolgim drogrom — saj veste — ki ima zakriviljen kavelj na koncu. Pa vest so mu izpraševali. Za vsa tista zgodnja jabolka, ki so jih imeli oče brodnik tako radi, je povedal, pa za tiste orehe, ki so jih hranili za Martinovo, je priznal, kako in kdaj. Pa še za bučo so iztisnili iz njega, koliko in zakaj. Za vsak sadež in pridelek so mu prilagali procentov, nič koliko. Še in še bi ga spraševali, da ni Jakce žvižgaje vprašal in Jurček odgovoril. Splav je smuknil pod ladjicama pod brod. Še na drugi strani so ga čakali oče brodnik. Pa ga ni bilo. Samo splav se je prikazal. Daleč dol je pogledala iz vode kosmata njegova glava. In še so mu glasno povedali, da je to božja kazen za vse očitne grehe njegove in za one, ki jih skriva skušana njegova brada.

Dvajset let je že od tega. Težko, najbrž ni nikdar izvedel, s katero pomočjo je takrat prisplaval med brodeve ladjice. Pa čeprav ne. Jurček in Jakce sta mu že davno odpustila, kakor očetu brodniku za one žeblice. Kdo bi kahal jezo.

Šest mesecev pa le ni bilo treba plačati brodnine, oče brodnik jima je spregledal, iz hvalečnosti za — ono.

večerni kuharski tečaj. Pouk se bo vršil 3 krat na teden za delavske, 3 krat na teden za meščanske gospodinjice in dekleta. — Pojasnila daje in sprejema prijave do 10. junija vsak dan od 3 do 5 popoldne Slov. krščanska ženska zveza, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5.

Poskušena samomora v jetnišnici. V preiskovalnem zaporu ljubljanskega sodišča sta že nekaj tednov 20 letna Ljubljanka Mimi Jezeršek in 27 letna Sarajevčanka Milka Sabanovič. Prva je zapletena v znano goljufijo, ko je v družbi znanega sleparja Franceta Jamnika osleparila posestnika Kraljiča v lški loki za vsoto nad 10.000 Din. Obljubila sta mu, da bosta preskrbela, da pride njegova žena, zaradi umora svaka Martina Kraljiča kaznovana Marijana Kraljič domov. Druga pa je znana žeparica. Večraj dopoldne sta si na zvit način preskrbeli pri pranju perila lugove razstopine in jo izpili precejšnjo količino. Seveda sta se pričeli takoj zvijati od muk v želodcu. Poklican je bil reševalni voz, ki je obe samomorilni kandidatini prepeljal ob trčetrat na 11 v bolnišnico. Tam so zdravniki na internem oddelku obema izprali želodec in ju nato vrnili v preiskovalni zapor, kjer bodo sedaj pazili, da ne prideta nič več do luga in podobnih življenju nevarnih pijav.

Boter se išče za dečka, ki pojde letos k birmi. Je sirota brez očeta, mati pa živi bolna v oskrbi dobrih ljudi, Plemenit gospod, ki bi hotel prevzeti boterstvo in storiti dobro delo, izve naslov v uredništvu »Slovenec«.

HARLEY DAVIDSON MOTOCIKLI.

Vsled pomanjkanja prostora na letošnjem velesejmu so razstavljeni v lastnih prostorih generalnega zastopstva na Miklošičevi c. 17.

Pri zaprtju, preobilici krvi v spodnjem delu telesa, pritisku krvi, bolečinah v boku in ob straneh, pomanjkanju sape, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna »Franz-Josef«-grenčica izdatno izpraznjenje črev in osvoboditev tesnobnostnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef«-vodo z zelo zadovoljivim uspehom tudi pri težkočah v letih menjave. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zobni atelje

dentist P. Vrankar, zobar

se nahaja: Dunajska cesta 20/I. nad., vhod Tavčarjeva ulica 2, nasproti kavarne Europe.

Maribor

Herman Celjski kot kmečka predstava. Tretja in obenem poslednja predstava namenjena izključno okoličanom-kmetovalcem se bo vršila na Binkoštni ponedeljek, 9. t. m. ob 13. uri popoldne pri najnižjih cenah od Din 8 do Din 2. To pot se bo vprizoril znamenit komad iz domače zgodovine, Novačanova drama »Herman Celjski«. Opozorjamo okoličane-kmetovalce, da izrabijo to poslednjo priliko v tekoči sezoni.

Ob nočnejšem cerkvenem koncertu. V tukajšnjem stolnici, kjer predvaja s pričetkom ob 20 Glasbena Matica Greččinovo »Liturgija domestica«, nekaj pojasnil. Z liturgijo označuje vzhodna cerkev ves mašni obred, ki se deli na dva nenačaka dela: v liturgijo »oglašeni« ali katehumentov, trajajočo vključno do evanĝelija ter v liturgijo vernih, t. j. že krščenih članov cerkve. Ta delitev se je ohranila iz prvih krščanskih vekov po zaslugi sv. Ivana Zlatoustega. V cerkvi so od nekdaj igrali važno vlogo pri liturgiji verniki s svojimi vzkliki in s petjem raznih himen, antifon, posameznih psalmov stihov in dr. Pozneje se je vloga občinstva poverila izbranemu pevskemu zboru, ki je skozi stoletja pel le soglasno. Od druge polovice 18. stoletja pa se je pričelo z večglasnim petjem, tako vedno brez vsake instrumentalne spremljave. Iz Greččinove liturgije pronica tudi ruska folklor. Skladba je izredno blagolglasna in se prištevata k najboljšim delom te vrste. Iz vseh točk veje visok umetniški duh z globoko vernostjo in par značilnih motivov združuje vse točke v impozantno celoto. Zbor je ves čas zaposlen v bogati barvitosti, ki jo povečajo razni solisti.

Poslovilni večer bo imel v kratkem v tukajšnjem gledališču priljubljeni režiser ter odlični igralec Anton Harastovič, ki je že od l. 1922 naprej z velikim uspehom deloval na tukajšnjem odru. Harastovič je poleg Današa brez dvojbe najpopularnejši med mariborskimi igralci. Da so se glasbene prireditve v tukajšnjem teatru tako zelo priljubile, je nesporno Harastovičeva precejšnja zasluga. Njegov odhod iz Maribora zelo obžalujemo ter mu želimo tudi na drugih odrih širom naše domovine tako lepih oderskih uspehov, kakor jih beleži njegovo delovanje na mariborskem odru.

Radi zločinstva razbojništva so se zagovarjali večeraj pred senatom petorice 47 letni Janoš Horvat iz Moščancev, 21 letni Anton Kakaš iz Kri-

stanovcev, 23 letni Ignacij Kakaš iz Cankove ter dva mladoletnika, ki se obtožujejo, da so v noči od 26. na 27. februarja t. l. v dogovorjeni zvezi z namero, da bi si pridobili s prisvojitvijo tujih stvari protipravno imovinsko korist, odvzeli An. Balok v Šulincih raznih predmetov v vrednosti 1690 dinarjev, Jožefi Krčmarjevi v Žeravljah pr raznih predmetov v vrednosti 1500 dinarjev. Razpravo je vodil sodnik Okrožnega sodišča Požega, Zemljič, dr. Tombak, dr. Lešnik in dr. Kolšek prisodnik; obtožbo je zastopal višji državni pravnik dr. Jančič. Obsojeni so bili: Janoš Horvat na pet let robije in petletno izgubo častnih pravic; Anton Kakaš na tri leta robije, Ignacij Kakaš na štiri leta robije in petletno izgubo častnih pravic, obeh mladoletnikov pa eden na tri leta robije, drugi pa na dve leti robije.

Zdravje Maribora. V času od 22. maja do 2. junija je obbolelo v mariborskem mestnem okolišu na nalezljivih boleznih 14 oseb iz sicer 8 na škrlatinko, 4 na šenu in 2 na davico. Ena oseba je na posledica nalezljivega vnetja možgan umrla.

Davčne zadeve. O pritožbah, vloženih iz mariborske občine proti odmeri pridobnine in pavšalnega davka na poslovni promet za davčno leto 1929 in davka na poslovni promet po knjigi opravljenega prometa za davčno leto 1928 kakor tudi o še nerešenih pritožbah proti pridobnini in dohodnini za prejšnja leta bo razpravljaj reklamacijski odbor dne 11. junija t. l. pričel pri 8 zjutraj v prostorih finančnega inšpektorata v Mariboru, soba št. 65.

Smrtna kosa. Umrl je v tukajšnji splošni bolnici v starosti 75 let posestnik Franc Fišeder iz St. Ilje. Danes prepeljejo njegovo truplo v St. Iljo, kjer bo pokopan.

Roditeljski sestanek na drugi dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici je zbral dne 28. maja t. l. lepo število mater, učiteljstvo in mladino. Najprej se je poklonila mladina materam s petjem, z deklaracijami, predavanji ter glasovirnimi točkami. Potem je sledil prost razgovor med starši in učiteljstvom z ozirom na aktualna vprašanja glede mladinske vzgoje. Drugi roditeljski sestanek je pokazal, da raste zanimanje za šolo in vzgojno delo, kar je gotovo zelo razveseljav pojav, kajti strnjene vrste staršev in učiteljstva so prvi porok za uspešno vzgojno delo.

Romanje v Petrovce priredi dne 20. junija t. l. Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico. Vsi, ki bi se romanja radi udeležili, naj se prijavijo najkasneje do 20. junija pri odbornicah ali pa v društveni pisarni na Aleksandrovi c. 6-I., ki posluje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ter od 14 do 17. V slučaju velike udeležbe se preskrbi poseben vlak. Romanja se lahko udeležijo tudi nečlani. Natančnejša pojasnila se bodo še objavila.

Urarske in juvelirske trgovine na binkoštno nedeljo ostanejo v smislu sklepa zadruge urarjev, zlatarjev, pasarjev itd. zaprte. Občinstvo se zato opozarja, da si birmanska darila pravčasno preskrbi.

Izmera mesta. Katastrska uprava prične z nadaljevanjem nove izmere mesta Maribora še v teku junija 1930. Radi tega se pozivajo vsi posestniki in obsegi mestne občine mariborske, da takoj označijo svoje parcele s kamenitimi mejniki, kakor to predpisuje zakon o zemljiškem katastru. Ako meje med posameznimi parcelami ne bodo označene z mejniki, se bo izvršila izmera po sedanjem stanju. Posebne priprave se bodo izvršile na breme tistega, ki bi opustil zamejčevanje. Sosedje naj sporazumno določijo meje med svojimi parcelami, da se bo z meritvijo ugotovilo pravo stanje, ki bo merodajno za dolgo število let pri vseh oblastvih. Od nedoločenih mej bodo posestniki imeli le škodo. Kjer so posestniki v dvomu glede meje nasproti posesti mestne občine mariborske, naj to javijo v mestnem gradbenem uradu, soba 5.

Obrotno gibanje. V teku maja je bilo na novo izdano 31 obrtnih pravic, izbranih pa 14.

Trajne valove, barvanje las, soparne kodre brez konkurence E. Mareš, Maribor, Gosposka 27.

Vljudno naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem se preselil z mojim zobnim ateljejem iz Valvazorjeve ulice 36 na Kralja Petra trg št. 1 hiša Beranič. — Makso Wolf, zobotehnik.

DNEVNO SVEŽE PRAŽENA:

MOTOH KAVA

LJUBLJANA - VODNIKOV TRG ST. 5. -

Celje

○ **Zadnje gostovanje Mariborčanov.** Drevi gostuje zadnjičkrat v tekoči sezoni v celjskem mestnem gledališču ansambl mariborskega gledališča. Upričoril bo originalno noviteto mariborskega pisatelja Maksa Snuderla »Pravljico o rajski ptici«. Mariborska kritika je delo sprejela simpatično in ni dvoma, da bomo drevi užili mnogo dobre gledališke hrane.

○ **V našem poročilu o birmovanju v Celju** je pomotoma izostala ugotovitev, da je pevski zbor Katol. prostvetnega društva v Celju pod vodstvom svojega pevovodje g. Al. Miheliča v soboto zvečer ob 8 priredil prevzvišenemu vladiki v opatiji podoknico. Prevzvišeni se je za ubrano petje presrečno zahvalil, spominjajoč se pri tem navdušenja, s katerim se je tudi sam rad udeleževal med pevci. — Čitatelj sam pa si je mogel že popraviti napako, da se slovesni sprejem škofa seveda ni vršil v petek, temveč v soboto.

○ **Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani** je namestil gosp. dr. Čerin Josipa kot zdravnika za splošno prakso v uradnem ambulatoriju pri ekspozituri v Celju. Od 3. junija 1930 dalje bodo uradno zdravniki v ambulatoriju OUZD v Celju ordinirali vsak delavnik za člane in njih dvojice po nastopnem redu: Gosp. dr. Dereani Mamo od 8 do 10, gosp. dr. Čerin Josip od 9 do 11 in gosp. dr. Drago Hočvar od 11 do 13. Gosp. dr. Premščak Franjo pa ordinira v ambulatoriju OUZD v tovarni Westen v Gaberju kakor običajno vsak delavnik od 9 do 11.

○ **Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju** priredi na binkočno soboto 7. junija cvetlični dan. Prebitek te humanitarne akcije je namenjen izključno ubogim otrokom. Zato prosimo blagohotnega razumevanja in ljubečnega naklonjenosti.

Vrhnika

○ **Cankarjev spomenik na Vrhniki** — bo odkrit 27. julija 1930. Predsednik odbora je prejel dne 24. t. m. od g. Fran Varškega, mestnega stavbenika v Belgradu, naslednje pismo: »Povodom krsta mojega prvega sina Miroslava in sklicujoč se na Vaše pismo od pr. l. sem se odločil, da podarim 2000 Din za spomenik pok. Ivan Cankarja, kateri z neke sem Vam danes po pošti nakazal. Pazljivo sem čital vse polemike, tičeče se Cankarjevega spomenika, pa Vam izjavljam, da sem bil vedno na strani odbora, kateremu predsedujete Vi, kajti bili ste vedno na edino pravilnem stališču. Zelo, da se spomenik čim prej postavi. Vas lepo pozdravlja.«

Gospodu Varškemu se odbor za ta mesecni dar, ki je njegov že tretji izdatnejši prispevek v ta namen, najtopleje zahvaljuje z željo, da bi dobil še mnogo posnemalcev. Vsa dela za spomenik so že oddana in bo odkrit predvideno na nedeljo, 27. julija 1930.

Blizamo se torej k realizaciji naših želja, da postavimo pisatelju Cankarju dostojen in njega vreden spomenik. Povdarjamo, da nam kljub izdatni podpori ameriških Slovencev še vedno primanjkuje precejšnja vsota, vsled česar se poslednjič obračamo do vseh tistih, ki dosedaj še niso zpolnili svoje dolžnosti, posebno na denarne zavode in v tujini bivaajoče Vrhnika, da po možnosti prispevajo v ta namen.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 4. junija: Opoldanski program odpade. 17. Otroška ura. — 18. Koncert Radio-orkestra. — 19. P. dr. Roman Tominec: Portreti iz svetovne literature (Henri Beyle-Stendhal). — 19.30 Dr. N. Preobraženski: Ruščina. — 20. Prenos iz Zagreba. — 22. Časovna napoved in poročila.

Četrtek, 5. junija: 12.30 Reprodukcijska glasba. — 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 iz današnjih dnevnikov. — 18.00 Koncert radio-orkestra. — 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. — 19.30 Dr. Lojze Campa: Novi kazenski zakonik. — 20.00 Prenos iz ljubljanske opere. — 22.00 Časovna napoved in poročila, lahka glasba.

Drugi programi

Četrtek, 5. junija.

Belgrad: 17.30 Koncert radio-kvarteta. — 20.00 Prenos iz Ljubljane. — 22.15 Narodne plošče. — Budimpešta: 12.05 Koncert ciganskega orkestra. — 16.00 Petra radio-ura. — 18.00 Baletna ura; operni orkester. — 20.00 Koncert na flauto. — 21.10 Koncert cigan. orkestra. — 22.25 Plošče. — Dunaj: 15.30 Koncert orkestra. — 17.20 Pravljice. — 19.00 iz prazgodovine človeštva, predavanje. — Koscharov večer, koncert kvinteta. — 21.10 Haydnovi god. kvartet. — Milan: 17.00 Popold. koncert orkestra. 19.15 Večerni koncert. — 20.30 »Gioconda«, opera. — 20.30 Slagerji. — 20.30 »Kompanija pri zgradbi vodovoda«, komedija. — Langenberg: 17.30 Koncert orkestra. — 20.00 Večerni koncert. — 21.00 »Götterdämmerung«, op. — Rim: 21.02 »Manon«, opera. — Berlin: 19.20 Zborni koncert. 20.30 Gandhijeva pravda, predavanje. — 21.10 Nadaljevanje koncerta. — Katowice: 19.20 Malo glasbe. — 20.30 Večerni koncert. — 23.00 Koncert zabavne glasbe. — Toulouse: 18.35 Slagerji. — 19.00 Argentinski orkester. — 19.40 Koncert na violončelo. — 20.15 Koncert operne glasbe. — 21.00 Koncert filharmonije. — M. Ostrava: 20.00 »Kompanija pri zgradbi vodovoda«, kom. — 22.15 Orgeljski koncert.

Iz društvenega življenja

○ **Krožek prijateljev Francije v Kranju.** Opozarja svoje člane in njih rodbine, da priredi francoski inštitut v Ljubljani, dne 5. t. m. ob 20 v dramskem gledališču v Ljubljani dramski in recitacijski večer, h kateremu vladno vabi tudi p. n. članstvo našega društva. Članstvo pozivamo, da se prireditve udeležijo kolikor mogoče množično. Odbor.

A. P. Z. ima drevi ob 8 tenorsko vajo. Odbor. Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani ima nocoj 4. jun. ob 8 zvečer prijateljski sestanek v društvenih prostorih, Miklošičeva 7. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Peuska zveza

V petek, 6. t. m. bo ob 3 popoldne v Rokodelskem domu seja art. odbora. Stega dne bo ravno tam ob 4 veljavna odobrova, istega, h kateri naj govo poslijejo vsa okrožja svoje zastopnike.

»Peevec bo imel radi izredno važne tvarine malo zamude. V sredi meseca bo pa gotovo razposlan. Prosimu potrpljenja, — Odbor.

Poizvedovanje

Izgubila se je ročna torbica z vsoto 225 Din in hranilno knjižico od Glavnega trga do Poljanskega nasipa. Pošten najditelj se naproša, da proti nagradi odda Ljubljanski mestni hranilnici.

Naš velesejem

Zanimanje za letošnji velesejem stalno narašča. Letos je doseglo število razstavljalcev rekordno število, pa tudi obisk je rekorden.

Letos razstavlja na velesejmu 787 tveč (lani 734, največ v vseh povojnih letih pa jih je bilo leta 1923, 776), od teh je 463 domačih tveč, 324 pa iz inozemskih. Leta 1929 je bilo razmerje med domačimi in tujimi tvečkami kakor 519 in 215. Letos je torej izredno naraslo število inozemskih tveč.

Veliko število razstavljalcev

Po posameznih državah se inozemski razstavljalci razdeležijo sledeče (v oklepajih število v l. 1929): Nemčija 135 (71), Avstrija 71 (59), Češkoslovaška 35 (13), Severnoameriška Unija 19 (1), Anglija 14 (3), Francija 12 (7), Švedska 7 (2), Madžarska 6 (10), Belgija 5 (11), Italija 4 (16), Švica 3 (3), Holandija 2 (1), Danska in Čile po 1 (Danska 1929 1).

Rekorden obisk

Nadalje moramo ugotoviti, da je letos obisk izvanredno dober, in prekaša vsa prejšnja leta. Dosedaj ga lahko mirno cenimo na cirka 60.000 ljudi, kar je rekordna številka. V potrditev teh naših

Mlekarska anketa

Na pobudo mlekarske šole dravske banovine se je sestala dne 25. t. m. v Škofji Loki skupina mlekarskih zadrug iz Slovenije z namenom, da se zedini za skupno akcijo, kako uvrstiti slovenskemu mlekarskemu združenstvu v bližini in daljni bodočnosti obstoj in uspešen napredek. Od 24 povabljenih zadrug se je udeležilo zadržnega sestanka 18 mlekarskih zadrug z 31 delegati; poleg teh sta bili zastopani tudi Zadržna zveza in Zveza slovenskih zadrug. Po podanem poročilu o trenutnem stanju slov. mlekarstva, odnosno sirarstva in mlek. združništva se posebej, se je razvila živahna debata o predlogu za vzajemno akcijo, da se rešijo najaktualnejša strokovna vprašanja.

Izvoljen je bil delovni odbor z nalogi, da prouči in izvede načrt za racionalno organizacijo produkcije specijelno v sirarstvu ter da pripravi gradivo za ustanovitev osrednje mlekarske organizacije za dravsko banovino, ki naj predvsem organizira prodajo mlekarskih izdelkov po vsej državi.

Zborovanje industrijecev. Kakor smo že poročali, se vrši v sredo, 4. t. m. občni zbor Zveze industrijecev. Zaradi odsotnosti predsednika g. Dragotina Hribarja bo skupščini predsedoval podpredsednik g. Janko Jovan. Poleg običajnih poročil bo podal tajnik g. inž. Milan Šuklje referat o položaju naše industrije in izgledih. O problemu naših cest bo referiral ravnatelj tvrdke »Slograd« g. inž. Pirkmajer.

Znižanje obrestne mere. Kakor poročajo iz Belgrada, je Priv. agr. banka znižala obrestno mero za 1½%, nadalje je znižala obrestno mero Drž. hipotek. banka in sicer od 8 na 7%.

Vseposod zvišanje agrarnih carin. Avstrija bo s prvim julijem zvišala carine na pšenico na 6 zl. kron, tako da je avstr. kmetijstvu garantirana cena 48 šilingov (385 Din), nadalje znaša carina na moko 7, na krompir pa 2 zlati kroni. Nadalje se zviša carina na vino in les. Carina na sladkor znaša 2 zlati kroni. — Francija je povišala carine na žito za 35 frankov na 80 frankov, skoro torej do vrednosti blaga. — Nadalje predlaga zvišanje carin na živino Češkoslovaška.

Vpis v trgovinski register: Bratje Hočvar, d. z. o. v. v Mekinjah pri Kamniku (30.000 Din, Hočvar Franc, Ciril in Davorin).

Vpis v Zadržni register: Zadržna elektrarna v Črnučah, r. z. z. o. z.

Zbor upnikov v konkurzu prezadožene zapuščine Vinkla Franca v Gradcu se vrši 11. junija ob desetih.

Italijansko gospodarstvo v številkah. Število brezposelnih je šlo v aprilu nekoliko navzdol in je znašalo na koncu meseca 382.236 (lansko leto 257.603). Železna industrija je silno zaostala za lanskim letom. Pločevinasti izdelki v prvih treh mesecih tekočega leta so tehtali 405.609 ton (lansko leto 497.897 ton). Proizvodnje litega železa do 30. aprila 1929 je znašalo 171.355 ton (lani 224.090), proizvodnja jekla pa 573.580 (lani 723.304). Proizvodnja cementa se je letos radi oživljenja stavbne obrti — vsled odprave omejitev v stanovanjski kupitji — znatno dvignila. Italijanske železnice so na račun zasebnikov prepeljali v teku prvih štirih mesecev 17.739.736 ton (lansko leto 18.401.691), teža vkrčanega in izkrcanega blaga v istem času je znašala 11.979.722 ton (lani 11.691.885). Udeležba italijanske mornarice je padla od 65,4% v aprilu lanskega leta na 59,1% v l. 1930. V prvih štirih mesecih je Italija uvozila blaga v vrednosti 6.078 milijonov lir (lani 7.723), izvozila pa 4.139 milijonov (lani 4.665). Vsled dobre žitne letine se je primanjkljaj trgovinske bilance znižal, izvoz pa še vedno zaostaja za lanskim. V aprilu je bilo prijavljenih 894 tečajev (lani 974); število meničnih protestov je znašalo v aprilu 1930 80.617, v marcu 80.250, lansko leto v aprilu 70.445.

Dobave. Prometno komercij. oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave 3000 kg dekstrina. — Delavnica drž. žel. v Mariboru sprejema do 10. in 11. t. m. ponudbe glede dobave lesa. — II. oddelek artilerijsko-tehničnega zavoda v Škoflju sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave oglja. — Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave električnega motovila. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 7. t. m. pri Dravski delavnici v Ljubljani glede dobave lesa. — Dne 13. t. m. pri III. oddelku Zavoda za izdelavo vojne obleke v Zagrebu glede dobave 8000 komadov desk za postelje.

Oddaja slikarskih del. Gradbeni oddelek ljubljanske žel. ravnateljstva sprejema do 10. t. m. ponudbe glede oddaje slikarskih del v poslopju centralne ambulante državnih železnic v Ljubljani.

Dobave. Ljublj. žel. ravn., gradbeni oddelek sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave raznega lesa. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 6 komadov polnih gumijevih obrobov za tovarni avto; do 23. t. m. pa glede dobave navadnih kuhinjskih likavov svinčnih sifonov in medenih rozet. — Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 3000 komadov stekel za bencinske svetilke. — Ravn. drž. rudni. podjetij v Sarajevu sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 1 generatorja. — Dne 12. t. m. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku gradb. ministrstva v Belgradu ofertalna licitacija glede dobave 7 kompletnih garnitur koles za avtomobile; dne 16. t. m. pa glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala. — Dne 16. t. m. se bo vršila pri Intendanturi kmde. III. arm. obl. v Škoflju licitacija glede dobave lesenega železnega orodja za pekarstvo.

previdnih cenitev omenjamo samo dejstvo, da je v terek obiskalo velesejem 25 osnovnih šol, nadalje so bile istega dne na velesejmu gospodinske, obrtne, meštanske šole, učiteljske, gimnazije itd. Vse to dokazuje, da je interes za velesejem prodir v najširše sloje našega naroda, kar je le pozdraviti, da se tako širi spoznavanje za naša gospodarska vprašanja.

Pa tudi poslovni uspehi letošnjega velesejma so prav lepi in daleč prekašajo lanskoletne. Pomisliti pa je treba, da je še 5 dni velesejem in da se bodo zaključki še bolj nakopičili v zadnjih dneh.

Zanimanje tako trgovstva kakor občinstva je vsesplošno. Le malokatera panoga beleži manjše zanimanje. Izobljšale so se kupitje v pohištveni stroki, nadalje je precejšen promet v živilih, v ognjavnih blaginjah, veliko je zanimanje za domače keramične izdelke iz Veleša, kjer je ta panoga obrti že stoletja udomačena.

Uprava velesejma se je odločila podeliti onim tvečkam, ki stalno sodelujejo na ljubljanskih velesejnih, prav lepe spominske diplome, tako za njih stalen obisk kakor lepo izložbo in odlično kakovost razstavljenih proizvodov. Ideja sejske uprave je bila prav simpatično pozdravljena.

Borza

Dne 3. junija 1930.

DENAR

V deviznem prometu so ostali danes tečaji v glavnem neizpremenjeni. Promet pa je bil znaten posebno v devizi Curih. Narodna banka je krila povpraševanje v vseh devizah z izjemo devize Trst, v kateri je bilo zaključeno privatno blago.

Ljubljana (V oklepajih zaključni tečaji). Amsterdam 2278.50 bl., Berlin 1350.50—1353.50 (1852), Bruselj 790.53 bl., Budimpešta 989.87 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 797.30—800.30, (798.80), London 275.18 bl., Newyork 56.455 do 56.655 (56.555), Pariz 221.09—223.09 (222.09), Praga 167.55—168.35 (167.95), Trst 295.70—297.70 (296.70).

Zagreb. Amsterdam 2275.50—2281.50, Berlin 1350.50—1353.50, Bruselj 790.53 bl., Budimpešta 988.37—991.37, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 797.30—800.30, London 274.78—275.58, Newyork 56.455—56.655, Pariz 221.09—223.09, Praga 167.55—168.35, Trst 295.70—297.70. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 91 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1350.50—1353.50, Budimpešta 988.37—991.37, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 797.30 do 800.30, London 274.78—275.58, Newyork 56.455 do 56.655, Pariz 221.09—223.09, Praga 167.55 do 168.35.

Curih. Belgrad 9.125, Amsterdam 207.85, Ate-ne 6.70, Berlin 123.33, Bruselj 72.125, Budimpešta 90.335, Bukarest 3.07, Carigrad 2.45, Dunaj 72.125, London 25.11, Madrid 62.75, Newyork 516.975, Pariz 20.265, Praga 15.33, Sofija 3.745, Trst 27.08. Var-sava 57.95, Kopenhagen 138.30, Stockholm 138.70, Oslo 138.30, Helsingfors 130.15.

VREDNOSTNI PAPIRI

Med državnimi papirji se je danes uvrstila vojna škoda, slabšeji pa so postali dolarski papirji. V bančnih delnicah je bilo nekaj več prometa po čvrstjejih tečajih. Tudi v industrijskih delnicah je bilo več prometa. V tečajih pa je omeniti oslabitev Trboveljske.

Ljubljana. 8% Blerovo posojilo 97.50 bl., 7% Bler. pos. 86 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 120 den., Praštediona 905 den., Kred. zavod 170 den., Večve 117 den., Stavbna 40 den., Šešir 105 den., Kranj. ind. zaklj. 288, Ruše 270—280.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 87.50—88, agrari 54.50 d., vojna škoda ar. 432.50—433 (433, 431, 432, 432.50), kasa 432—433 (432.25—432.50), 6. 432—433, 7. 432—433, 11. 433 bl., 12. 432.50 do 433.50 (433); 8% Blerovo pos. 97.25—97.50, 7% Blerovo posojilo 85.75—85.875 (85.75), 7% pos. Drž. hip. banke 84.875—85.25 (85), Posojilo mesta Zagreba 75 bl. — Bančne delnice: Ravna gora 74 d., Hrvatska 50 d., Katoliška 36—37.50, Poljo 58—59, Kreditna 96—100, Union 196.25—197, Jugo 79 do 79.25 (78, 79.50, 79); Lj. kred. 120 d., Medjunarodna 60 d., Narodna 8.250—8.325, Obrtna 36 d., Praštediona 900—910 (900), Etno 168 b., Srbska 180—182, Zemaljska 131—133. — Industrijske delnice: Nar. sum. 24 d., Guttman 160—170, Slavke 72—75, Slavonija 200 d., Našice 1.350 b., Danica 111—114, Pivara Sar. 160 d., Drava 263., Sečera Osjek 369 do 372 (370), Nar. ml. 20 d., Osj. ljev. 175 d., Brod. vag. 111 d., Union 120—150, Večve 120 d., Isis 32 do 34 (33), Ragusa 405—407.50 (405), Oceania 205 b., Jad. plov. 511 d., Trboveljska 435—437 (435, 436).

Belgrad. Narodna banka 8.205—8.250, 7% inv. pos. 88. — do 88.50, agrari 54.75—55, vojna škoda 439.50—440 (900), 12. 455—456 (1.500), 7% Bler. pos. zaklj. 87 (1.500), 7% pos. Drž. hip. banke 86.75—87.50.

Dunaj. Don. sav. jad. 92.55, Wiener Bankverein 18.30, Creditanstalt 47.60, Escomptages 161.50, Zivno 94.30, Guttman 20.25, Alpine 26.10, Trboveljska 53.95, Kranjska ind. 36.50, Rima Murany 85.55.

Žito

Položaj na našem domačem žitnem trgu je v glavnem neizpremenjen. Kupitja je zelo živahna, dasi je ponudb v stari pšenici zelo malo na trgu, pa tudi v novi pšenici je malo prodajalcev. Pšenica gornjebačka velja 212.50 nakladalna postaja, koruza, ki se v precejšnjem obsegu trguje za domačo porabo pa 97.50—100 bačka in sremska nakladalna postaja. — Zelo čvrsta je pšenična moka, ker so mnogi mlini ustavili obrat, a drugi so razprodani. Srednje dobra bačka znamka velja 345.— nakladalna postaja. — V ostalih predmetih ni nikakih izprememb.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novosadska in somborska borza danes nista poslovali.

Budimpešta. Tendence: neenakomerna. Promet: srednji. Pšenica: jun. 22.39—22.48, zaklj. 22.46—22.47, okt. 20.63—20.74, zaklj. 20.66—20.68. — Rž: jun. 11.55—11.60, okt. 12.55, zaklj. 12.63—12.65. — Korusa: jul. 12.20—12.22, zaklj. 12.22 do 12.24, avg. 12.52, zaklj. 12.52—12.54. Transit jul. 11.60.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 2 vagona hrastovih pragov in 1 vagon oglja. Tendence neizpremenjene.

Živina

Dunajski prešiji sejem. (Poročilo tvrdke Ed. Saborsky & Co. Dunaj). Danes je bilo pripeljanih na trg 8536 pršutarjev in 3972 špeharjev in sicer iz Jugoslavije 940 pršutarjev in 2275 špeharjev. Cene so bile: za špeharje najboljše 1.82, l. a 1.72 do 1.80, II. 1.65—1.70, za kmečke prašiče 1.70 do

1.85, za pršutarje 1.80—2.50. Cene za špeharje so bile za 5—8 grošev nižje, za pršutarje pa za 5 grošev višje.

Hmelj

II. poročilo Hmeljskega društva za Slovenijo (Jugoslavija). Zalec v Savinjski dolini, dne 31. maja 1930. Po dolgem času je nastalo zaželjeno toplo vreme. Stanje nasadov je jako različno. Rastlina je 1—3 m visoko zrastle — vendar je vobče za obilo 14 dni v razvoju zaostala. Razen sporadičnega napada po bolhaču so kulture brez vsakega mrčesa. V zadnjem času je postajalo povpraševanje po lanskem pridelku živahnejše. Nekateri hmeljarji so pa odbili ponudbe, ker so jim bile prenizke. — Društveno vodstvo.

Alzaško hmeljsko poročilo. Strasburg 28. maja 1930. Kupitja je zadnji teden, kakor v Nürnbergu in Zatecu, malo poživala. Plačevalo se je za alzaško blago od 50—200 fr. za savinjsko 180 fr. tranzitno, vse za 50 kg. V predkupitji se je plačevalo 200—300 fr. Nasadi so se zmanjšali v Alzaciji letos za ca. 800 ha, od 3000 na 2200 ha. Predvojni nasadi so merili ca. 4000, leta 1918 ca. 2200, leta 1928 ca. 3100, lani 3000 in sedaj ca. 2200 ha. Uvoz je znašal leta 1929 41.736 q (vedno po 50 kg), izvoz 31.184 q. Uvozilo se je iz Češke 23.234 q, iz Nemčije 8320 q, iz Jugoslavije 4914 (od teh ca. 40 odstotkov po tvrdki Lavrice & Cie.), iz Belgije 2504 q, ostanek iz Amerike in drugod. J. L.

Deželni pridelki

Detelje. Črni detelji se položaj v mesecu maju ni prav nič spremenil. Naročila pa so le še redka. Lucerna je ostala v ceni, kot je bila, dasi se je seje letos veliko več, kot sicer. Zahtevajo pa največ boljše provenience. — Inkarnatka je v najlepšem cvetju in če ji bo lepo vreme naklonjeno, bo semena dovolj. Za staro seme se zahteva 13.75 Din, novo seme, ki pride na trg prve dni julija, pa utegne imeti ceno ob ugodnem spravljanju okoli 10 Din.

Trave. Radi vse večje propagande s strani kmetijskih institucij, da povzdignejo umno živinorejo, je letos kupitja s travami cel čas živahna. Napravljajo se novi travniki, zelo veliko pa se tudi popravlja. Ker so letos cene tudi boljšim vrstam nižje od drugih let, vpliva tudi to dokaj vabljivo.

Jesenska repa. Pri nas obeta do sedaj repno seme prav lep in obilen pridelek. Poročila in cene, ki so dospele iz Danske in Nemčije, pa niso najugodnejše in zahtevajo gojilci za repno seme od 24 do 38 Din. Notirajo za pristno gorensko in štajersko repo, ki sta priznani najboljši 23 Din.

Suhe gobe. Po vseh znakih sodeč, bo letos rast obila. Toda mokro leto, ki se obeta, je za gobjo kupitjo nerodno in celo nevarno. Zato je že danes na mestu, da se vsehposod priporoča, da pripravijo nabiralce zadostno les in drugih sušilnih naprav, da bo mogoče ves pridelek lepo posušiti in spraviti v denar. — Naj bodo mokra, ki so obenem tudi bogata gobja leta kakor na pr. 1919 in 1923 resno opozorilo, da jih ni metati radi nepravilnosti na gnojščice, mesto da se z njimi okoristi. — Danes plačujemo za suhe smrčke 90 Din, za suhe jurčke pa do 50 Din.

Ratijski lik. Extra Majunga pri odjemu originalne bale a 15 Din. Kvaliteta je izredno lepa, glede cene pa, po poročilih sodeč, se ni bati, da bi se popustila.

Naše sportne proslave

Za nami je proslava našega nogometnega sporta. Končala je po krivdi ljudi z ožkim sportnim obzorjem z velikim moralnim polomom. Pokazala je pa tudi, da se je LNP v prvem desetletju svojega obstoja izgubljal v osebnih sporih, opustil pa čisto vzgojno delo med svojimi člani. Pomanjkanje prave vzgoje je zakrivilo že več tako neljubih dogodkov, kakor je bilo oni po končani tekmi z Belgradom. Zato naj bo ena prvih nalog LNP v bodočnosti vzgoja našega naraščaja v pravem sportnem duhu.

Se nekaj je proslava pokazala. Ljudje, ki so LNP utanovili, skozi 10 let nesebično neumorno delovali za procvit našega nogometa, so bili na proslavi prezrti. Tudi to je znak razmer, ki pri nas vladajo.

Dom in Svet št. 3 in 4

Na čelu tega zvezka je objavljen članek Antona Vodnika: »Po desetih letih«, v katerem obravnava avtor z Vidmarjevim sistemom vrednotenja kulturnih, a zlasti umetniških del. Ugotavlja z ozirom na znano polemiko, ki se vodi o tem vprašanju v naših revijah in listih, da se nepotrebnost in zgrešenost »ker se je trudila vzeti Vidmarjevo tezo predvsem kot problem in se dala zapeljati k neenakemu boju na dveh različnih ploskvah. Vidmar stoji namreč na ravni svetovno-nazornega boja, v katerem skuša za vsako ceno ovreči življenjsko sposobnost in vrednost krščanstva, odnosno katolištva; proti temu njegovemu prepričanju pa je vsako, še tako podprto dokazovanje o načelni močnosti ter dejanskem obstoju estetske polnopravne katoliške literature govorjenje v prazno, ker noben tak dokaz ne more niti posredno zadeti njegovega razpoloženja napram krščanstvu kot takemu. Edino, proti čemu bi se mogli boriti, je zgolj njegovo pojmovanje krščanstva, ki je racionalistično ozko in naturalistično plitvo, ter kulturno ozadje njegovega boja, ki nam razodeva žalostno sliko mladega slovenskega duhovnega svobodomiselnosti, če je J. Vidmar v resnici njegov molče priznani glasnik. S temi ugotovitvami je Anton Vodnik zadel, kar tiče J. Vidmarja, gotovo v črno. Vzeti nam je treba le majski zvezek letošnjega »Ljubljanskega zvona« v roke, kjer podaja Vidmar v svojem programatičnem članku »Idejni temelji sodobne svobodne revije« popolnoma jasn dokaz, da so Vodnikova dognanja v tem predmetu točna in resnična.

France Koblar posveča daljšo spominško studijo žal prerano umrlemu Antonu Leskovcu, edinemu zares sposobnemu in nadarjenemu našemu dramatik v povojnem času. V svojem dramatičnem svetu je hotel Leskovec dosegati in izčistiti svoj nazor o življenju, odrešil bi bil rad svojo boječino radi bohotne človeške neskladnosti, bolečino mesa in duha ter razpadanje sveta, ker je veroval v absolutnost dobrega principa in v Boga — s temi besedami je Koblar objel vso problematiko Leskovčevega dela in značaja, pa tudi kar

govori glede njegove forme in njegove koncepcije odra, je zelo zanimivo.

Zvest svoji tradiciji, da nudi čitatelju tudi kaj umetnostno zgodovinskega gradiva (in prav je poudariti baš v tem pogledu neustajljivi praktični uspeh prizadevanja uredništva tega lista — saj se je zanimanje za umetnostno zgodovino pri nas nemalo po njegovi zaslugi prav posebno razširilo — prinaša Dom in Svet v tem zvezku odlično in dosti izčrpno razpravo Antona Vodnika: Kipar Francesco Robba. Temu Kiparju je Vodnik posvetil veliko svoje ljubezni — saj poznamo že druge njegove spise o njem v »Zborniku za umetnostno zgodovino« — in povsem prirodno je, da se bo tudi čitatelj, ki se za umetnostne spomenike Ljubljane le količkaj zanima, z veseljem vglobil v to razpravo, ki je po vrhu opremljena še z bogatimi ilustrativnimi gradivom.

Subtilno studijo o znameniti knjigi nemškega pisatelja Franza Werfla: Barbara oder die Frömmigkeit je objavil dr. Jakob Šolar. Ta knjiga, ki je zbudila v poslednjih mesecih po vsem kulturnem svetu ogromno zanimanje in izzvala strastne komentarje, zasluži tudi našo pozornost. Šolar nam predstavlja avtorja v luči spoznanja njegove osebnosti iz vsega njegovega bogatega književnega dela.

V leposlovnem gradivu zvezka smo z užitek prečitali nadaljevanje obeh povesti: Franceta Bevka: Mrtvi se vračajo in Jože Lavrenčič: Belenov rod ter »Pismo« Bogomira Magajne in Matije Malešiča »Zeleno kostanjevo vejce«. Pismi so prispevali Mirko Avenak, Silvija Sardenko, Vital Vodusek in Fr. Borko.

Bogat kakor vselaj je slovstveno kritični del: Obdelane so knjige Vodnikove družbe (Tine Debeljak), Goriške Matice (F. K.), knjige Goriške Mohorjeve družbe in Kmetijske Matice (oboje J. Lavrenčič) ter knjige Cankarjeve družbe (Fr. Vodnik). Nadalje je ocenil J. Šilc F. S. Finžgarja Zbranih spisov VII. zvezek ter Miran Jarc nekaj novih del iz srbsko-hrvatskega slovstva. Prilogo temu zvezku tvori reprodukcija velike Fr. Kraljeve slike: Jugozapadni del Ljubljane.

Bratje Karamazovi

»Isa samo mojstrsko delo ruskega pripovedništva, ampak po pravici slovejo kot eno najbolj monumentalnih del svetovnega slovstva sploh.

Bratje Karamazovi so tragedija brezmejne človeške slabosti, podlosti, zanikanja in brezdnejanje pohote in obenem slavošpev neumrjote dobrote, hrepenenja po Bogu in vse odpuščajoče ljubezni, položene v človeško dušo.

Ta roman Dostojevskega bo eden izmed tistih redkih umotvorov človeškega genija, ki se bodo brali poleg Homera, Avgušlina, Danteja, Šekspira, Cervantesa, Goethejevega »Fausta« in Manzonijevih »Zaročencev«, ko bo vse drugo pozabljeno.

Ne samo ruska duša se nam odkriva v »Bratje Karamazovi«, ampak človeška sploh z vso svojo problematiko, nihajoča med »idealom Sodome« in »idealom Madonne« po besedah mojstra samega.

Roman vsebuje dva uprav: luksuriorno vezana zvezka, ki staneta v platnu 250 Din. Dobila se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

»Poučni slovar«, zvezek 8. za mesec april. Po daljšem presledku (radi urednikove bolezni) je izšel 8. zv. Poučnega slovarja za mesec april in sicer 15. in 16. pola za črke c, č, e, ez, é in D od becede »corneo« do »Delorme Marion«. Tudi to pol je na naslovni strani izrek (in sicer Cleoronov: cedant arma togae!), ki pa je preveden in razložen že v prejšnjem zvezku. Kakor vsi dosednji zvezki, je tudi ta zelo skrbno prirejen. Kot edinstveno tovrstno slovensko delo zasluži pač največjo pozornost. Nedvomno postaja čedalje bolj nepogrešljiv tako za izobraženca kakor za povprečnika. Zlasti pa pomenja odlični učni pripomoček za učečo se mladino. — Pri nekaterih besedah bi bilo želeli, da bi imele pojasnilo za pomen, ki je najbolj običajen. Primer: corpus telo, courtage mešetarina na borzi. Tudi to bi bilo želeli, da bi bila označena izgovorjava, kar bi bilo pomembno predvsem za angleška lastna imena. — Besedi cycleeer in Cynewulf sta zalomljeni, ker ju je uvrstiti celo kolono nižje. Na št. 254 se mora očitno glasiti »deficiente pecunia deficit omnes«.

Maurice Constantin Weyer:

Človek se sklanja čez svojo preteklost...

Ne da bi izpremenila svoje poze, se je ozrla s svojim ljubkim obrazom proti meni in mi odvrnila: »Sam si mi neštetokrat predbacival, da ne znam biti koketna.«

»Prav imaš! A v mislih sem imel vsikdar zlahtno koketerijo, preprosto in prirodno. Pregreškov v okusu ne trpim. Zdaj mi takih nizaš celo vrsto. Nosiš lakaste čevlje in svilene nogavice k popotnemu kostimu. Sam zase je vsak komad lep, a vse skupaj ne harmonira. Povrh vsega je tvoje držanje višek umetničenja. Pazil!...«

Ta očitek jo je spravil iz ravnotežja; sesedla se je in bila je vsa iz sebe od jeze.

»Odpusti mi, dragica! Hotel sem ti le pokazati, da je tvoje zadržanje neprimodno. Ni baš ljubko, če padeš vznak — zato se varuj takega držanja, in...«

Toda nevihta, ki je izbruhnila iz nje, mi je onemogočila nadaljnje govorjenje. Nazadnje sva legla, s hrbotom proti hrbtu ter tvorila raztrgan X...

Zjutraj sva se pobotala. Polnila je košare z novo pridobljenimi dragocenostmi.

Bil sem vesel, da jo vidim tako elegantno. Njena fina irska pamet se je znala okoristiti z mojimi opombami, čeprav so jo sprva spravile v strašno jezo, ki ni bila nič manj irska kakor njena pamet.

Ko je bila vožnja po železnici za nama, sva zajutrekovala zgoraj v O'Conorjevi prodajalnici in Hannah je s tiho radostjo uživala komplimente svojega svaka ter očitno Madgino zavist.

Razkazovala je in spet spravljala v košare, izgi-

njala v Madgini sobi ter prihajala spet v novi toaleti.

»Krasno!« je odločila Madge. »A kaj poreče k temu Frenchyjev konto?«

O'Conor je strokovnjaško otipaval blago ter se z vidnim veseljem trudil ugeniti pravo ceno. Med tem je pribežal od vseh zapuščen Angus O'Conor, ki je bil iste starosti kot Baby Lucy, v moje okrilje. Splesal mi je na rame, izvlekel mojo uro iz žepa, da bi jo slišal tiktakati, in preiskal mi je vse žepa, če sem prinesel zanj kakih sladkarij. Z bonboni si je zamazal obrazek in brisal si je roke z groznimi vzkliki radosti ob novih prevlekah pohištva.

»Kaj pa Baby Lucy?« sem vprašal Hanno.

»Good gracious, popolnoma sem pozabila nanjo.«

Žena, ki nikdar ni bila koketna, je mahoma postala tako koketna, da je pri tem pozabila na svoje dete. Podražil sem jo. Masčevala se mi je z neprijaznim odgovorom. Mesto da bi se prerekala, sem dejal:

»Obleke so lepe, toda poglavitno si pozabila.«

»Kaj pa?«

»Lepo perilo!«

»Oh, tega nihče ne vidi!«

Tedaj sem le skomizgnil z rameni in odšel v hlev, da naprežem ponija.

Toda tudi moj poslednji nasvet ni ostal brez učinka. Prosila me je, naj priložim ček v pismo, naslovljeno na Th. Eaton & C., s katerim je naročila nekaj garnitur finega perila. Prej me je še natančno izprašala, in ko sem se izjavil za belo perilo, je barvaste postavke črtala iz seznama. Francoski okus je zmagal.

Lepa sprava je vladala doma. Še več! Postal sem predmet njene posebne pozornosti. Še celó moj rojstni dan ni šel neopažen mimo — in prejel sem v svoje presenečenje krasno izdajo Tristrama Shandya.

stanka kar gnetejo in kakor v vihri pode; in preden se uho ene na pol zave, se že druga privlači in jo brezpogojno odrine; in v vsem tem bujem bogastvu, ko kakor v tropskem pragozdu ena rastlina drugo prerašča, samo po sebi nastaja — če ohranimo priliko pragozda — neki harmonični in melodični polmrak, neka tajinstvena zastrto odeva vso skladbo, ki ji tako neprestano prerivanje in harmonično valovanje včasih daje značaj kar bolesterne silovitosti.

Tak-le je v bistvu značaj Premrlovih skladb kolikor ga je danes moči z besedo označiti. Da je v obojem veliko samosvojega, novega, kdo bi tega na prvi mah ne uvidel? Saj se že dlje govori »Premrlovi šoli«; in dasi se s tem izrazom večidel označa druga, bujnija, silovitejša plat njegovega in njegovih učencev in posnemavcev ustvarjanja prva zanj ni nič manj značilna in za razvoj naše cerkvene glasbe nič manj, ali morda celo bolj pomembna.

RAZPIS

tekmovanja za idejne načrte palače Poštne hranilnice in glavne pošte ter telegrafa v Beogradu

Ministrstvo za zgradbe razpisuje tekmovanje za izdelavo idejnih načrtov palače Poštne hranilnice in Glavne pošte ter telegrafa v Beogradu.

Pravico udeležbe imajo vsi jugoslovanski arhitekti, kakor tudi arhitekti ruske narodnosti, ki imajo pravico prakse v kraljevini Jugoslaviji.

Ocenjevalno sodišče tvorijo: pomočnik ministra za zgradbe ing. g. Ratajac Dobrosav; univ. prof. arh. g. Gjorgjević Dragutin iz Beograda, univ. prof. arh. g. Holjac Janko iz Zagreba, univ. prof. arh. g. Plečnik Josip iz Ljubljane, direktor Poštne hranilnice g. dr. Nedeljković Milorad, šef odseka insp. Min. za zgradbe arh. g. Maslač Dragutin i V. svet. Min. za zgradbe za p. t. stroko g. Sarić Ivan, ter njihovi namestniki: načelnik poštne oddelka Min. za zgradbe g. Tutek Josip, univ. prof. arh. g. Tanazović Branko iz Beograda, univ. prof. arh. g. Erlih Hugo iz Zagreba, univ. prof. arh. g. Vurnik Iv. iz Ljubljane, glavni sekretar Poštne hranilnice g. Spagnut Vladimir in šef odseka V. svetnik Min. za zgradbe arh. g. Dimitrijević Dimitrije in direktor Beograjske direkcije pošte in telegrafa g. Rupac Rudolf.

Nagrade bodo sledeče:

I. nagrada Din 100.000 (sto tisoč);

II. nagrada Din 70.000 (sedemdeset tisoč);

III. nagrada Din 50.000 (petdeset tisoč).

Odkup štirih nadaljnjih načrtov po Din 25.000 (petindvajset tisoč).

Rok za vlaganje načrtov je do 1. septembra 1930 do 18. ure.

Načrti naj se pošljejo na pisarno pomočnika Ministra za zgradbe, Beograd, Deligradska ulica št. 44.

Gradbeni program in tekst tekmovanja se dobi pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe, Masarikova ulica 2, med poslovnimi urami, za 100 dinarjev.

A. A.

Iz pisarne Ministra za zgradbe p. t.

Br. 32.650/30 g.

Kmetovalci

Obiščite mojo razstavo poljedelskih strojev na velesejmu!

BERITE! - BERITE! - BERITE! - BERITE! - BERITE!

Pravkar sem dobil iz AMERIKE ORIGINAL. »DEERING«

KOSILNICE

obračalnike za seno, grablje, žetvene priprave in vse nadomestne dele! Oglejte si tudi mojo veliko zalogo večkrat odlikov. poljedelskih strojev vseh vrst in razne železnine.

v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 1 - STUPICA FRANC

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman iz silikoni, 24 Din. — 32. zvezek: Remic, ZAGORSKI ZVONOVI, Roman iz silikoni, 24 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din. — Slavčič, NA SINAJ, 30 Din. — 34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din. — 35. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din. — 36. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din. — 37. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din. — 38. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din. — 39. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din. — 40. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din.

Island se pripravlja za proslavo tisočletnice svojega parlamenta. Edina katoliška cerkev na Islandu v zastavi. Na Islandu je samo 200 katoličanov, pa imajo najlepšo cerkveno stavbo na otoku. Zgoraj na levi: Predsednik Islanda Thorhallsson.

Japonci na Formozi

Ko so Japonci leta 1895, po kitajsko-japonski vojni dobili Formozo, je bil to otok, ki je sicer posedoval redke naravne lepote, o civilizaciji pa ni bilo govora, zakaj na velikem delu otoka so prebivali divjaki-lovci na človeške glave najbolj grozovite vrste, medtem ko je kitajsko prebivalstvo otoka komaj moglo životari. Blizu 3 milijone Kitajcev so šteli tam in med njimi ni manjkalo roparjev in banditov. Kratko: na Formozi človek ni bil varen svojega življenja.

Japonska je šla takoj na delo, da bi odpravila te razmere in deželo osvobodila prokletstva opija. Vsek osemnajsti Kitajec je bil vdan temu opojnemu strupu. Japonske oblasti pa so dobro vedele, da se trgovina z opijem ne da odpraviti s kratko odredbo in da bi enadno ukinjenje uvoza opija povzročilo žrtvam nezno trpljenje ali celo smrt. Na drugi strani pa je bilo treba te reforme pospešiti, ker so se na otoku v obilnem številu naseljevali Japonci, ki bi se lahko privadili opiju in ki niso bili varni življenja, če ne bi držali v šahu divjake. V prvih dveh letih niso mogli popolnoma preprečiti napadov divjakov na krajevno prebivalstvo, špelunke, kjer se je dobival opij, so bile še vedno dobro obiskane, in kuga in mrzlica sta še vedno morili prebivalstvo. Japonska je poslala na Formozo dr. Shimpei Gota, ki se je takoj s celim štabom zdravnikov, bolniških sester, biologov in kemikov podal v boj proti kužnim boleznim in opiju. Ustanovil je bolnišnice po vsem otoku, kakor tudi laboratorij za preiskavanje kužnih bolezni. Vso deželo so pričeli temeljito čistiti: prebivalce, njihova stanovanja, ceste in celo zemljišča. Legla moskitov so uničili, tako da se je število na malariji obolelih zelo znižalo. Nadalje so uvedli na Japonskem že obstoječi običaj, vse hiše dvakrat na leto temeljito očistiti, in to odredbo Formožani vestno izvršujejo. Nevedno prebivalstvo je začelo končno uvidevati, da sta nesnaga in bolezen v ozki zvezi. Na ta način je padla umrljivost za malarijo za nad 60 odstotkov.

Da bi omejili konzum opija, so uvedli vladni monopol za uvoz in prodajo opija. Opiju brezupno podvrženi so dobivali od časa do časa določeno dozo. Nihče ni mogel dobiti dovoljenja za uživanje opija, če ni imel zdravniškega izpovedila, v katerem je bilo potrjeno, da je že toliko in toliko časa vdan opiju. Na ta način so preprečili nove žrtve in kalkulirali so, da bo število opiju vdanih padlo na ničlo, ko bodo izumrli tisti, ki so bili podvrženi tej strasti.

V svrhu regulacije konzuma opija je morala Japonska najprej ugotoviti dejansko šte-

vilo tistih, ki so ga uživali. To ni bila lahka naloga. Do leta 1898. so odkrili samo 95.499 žrtev, do leta 1900. pa že 165.752 žrtev. Od tedaj je to število polagoma padalo, dokler se ni leta 1926. znižalo na 33.755, in od teh jih je bila večina starih nad 55 let. Če bo šlo tako naprej, ne bo v nadaljnjih dvajsetih letih na Formozi tako rekoč nobenega konzumenta za opij več.

Dobiček, ki ga je Japonski prinašal ta monopol, so porabili za ustanovitev bolnišnic. Pri tem je treba opozoriti še na to, da je znašal čisti dobiček od japonskega monopola na opij na Formozi en odstotek vseh dohodkov uprave otoka, medtem ko prinaša Angleški trgovina z monopolom v Indiji tri odstotke celokupnih dohodkov indijske vlade.

Na otoku živeče prvotne prebivalce, ki jih je okrog 85.000, so Japonci preskrbeli s šolami in zdravniki. Veliko so pomagali krščanski misijonarji. Formoza se je pod japonskim gospodstvom silno dvignila. Sedaj dobavlja samo Formoza dve tretjini od celokupne svetovne produkcije kafe. Tudi sladkorna industrija cvete. Izvoz s Formoze znaša letno okrog 500 milijonov jenov (14 milijard dinarjev). Japonci so ustanovili 862 osnovnih šol, 20 višjih šol, kakor tudi veliko število tehniških, medicinskih in gozdarskih zavodov ter eno vseučilišče.

Poljski katoliški tisk

Na Poljskem obstojata dve centrali za katoliški časopisje: v Varšavi »Dom katoliškega tiska«, a v Poznanju »Založba sv. Vojteha«. Varšavsko podjetje vodi očetje pallotinci, ki izdajajo 1 dnevnik, 2 tednika, 3 mesečnike in 1 četrtletnik. Njihov dnevnik »Poljska« je edini nepolitični dnevnik katoliških Poljakov. Izmed tednikov se imenuje prvi »Przeglad katolički« (Katoliški pregled), ki je namenjen inteligenci, a drugi, »Poziew«, je namenjen preprostemu ljudstvu. V drugi centrali »Založbi sv. Vojteha« izhaja najbolj razširjeni poljski katoliški tednik »Przewodnik katolički« (Katoliški voditelj), ki izhaja v nakladi 200.000 izvodov. Enako visoko naklado ima ilustrirani tednik »Teczka« (Mavrica).

Izmed ostalih založb je največja jezuitska v Krakovem, ki izdaja 7 tednikov in 2 reviji, ki izhajata po dvakrat na mesec.

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu »Creme Orizol«
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
ga: »Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova 23. Telefon 49-99

Društvo za varstvo živali s silo preprečilo bikoborbo. Kakor smo že poročali, je v Melunu v južni Franciji prišlo do hudih izgrediv ob priliki bikoborbe. Okrog 500 članov društva za varstvo živali je vdrlo v areno in skušalo izsiliti, da se bikoborbe prekinijo. Vnel se je hud boj s policijo na konjih in pristaši bikoborbe, kateri so končno izrinili iz arene člane društva za varstvo živali.

Roparski napad na banko

Te dni je bil izvršen na »Eskomptno in menično« banko v Budimpešti roparski napad, o katerem poročajo madjarski listi sledeče podrobnosti:

Takoj, ko so popoldanski listi objavili vest o vlom v banko, se je prijavil policiji šofer Stefan Toth. Povedal je, da je vozil s svojim avtomobilom nekega mladeniča, ki po opisu izgleda, da je on izvršil napad. Okrog 11 dopoldne je stal s svojim avtom v bližini banke in naenkrat je pristopil k njemu neki mladenič, ki mu je dejal: »Vozite hitro proti zapadnemu kolodvoru, čim hitreje, tem bolje.« Med potjo pa mu je mladenič dejal, naj pelje raje proti vzhodnemu kolodvoru. Tu je skočil iz avtomobila, plačal in nato skočil v vlak, ki pelje proti Hatvanu. Šoferjev opis neznanca se popolnoma strinja z opisom dveh peric, ki sta ga videli v četrtem nadstropju.

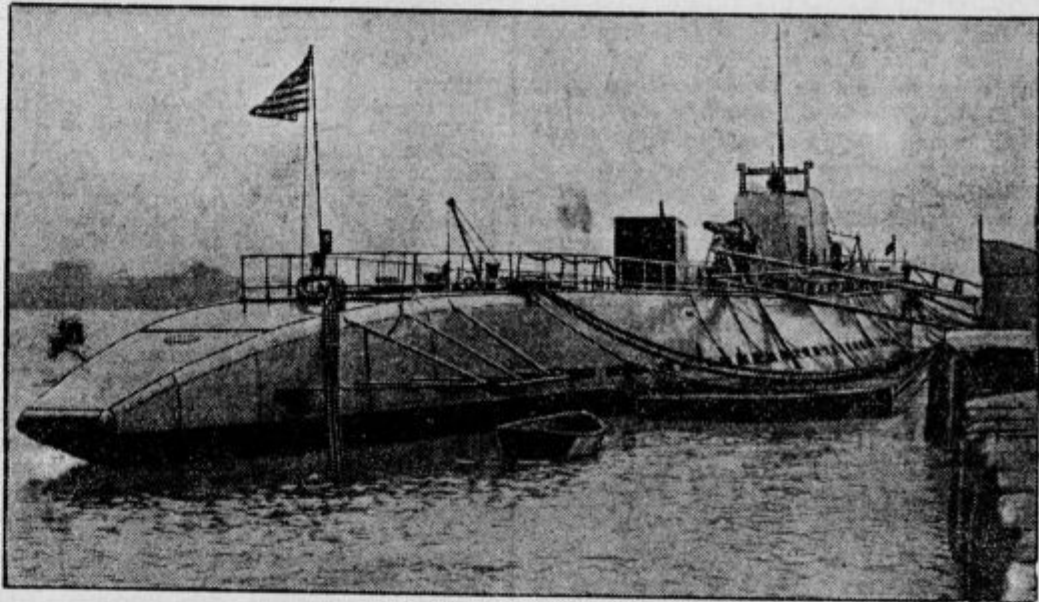
V glavni blagajni je bančni uradnik Petrek dvignil denar za mesečne plače uradnikov in ga je nato odnesel v sobo, kjer ga je spravljal v kuverte. Pri tem mu je pomagal uradnik Zinnober. Nekaj minut pred 11 pa je Zinnober zapustil sobo. Naenkrat so se odprla vrata in nekdo je stopil v sobo. Petrek je mislil, da se je vrnil Zinnober. Naenkrat pa je začul za seboj: »Roke kvišku!« Obrnil se je in zagledal mladeniča z robcem čez lice in z revolverjem v roki. V tem trenutku je opazil, da je okno zaprto in zastor spušen doli. Tedaj je stopil v sobo Zinnober. Ropar se je obrnil proti njemu in mu ukazal, naj spravi v torbo ves denar, ki je ležal na mizi. Ko je bil ta s tem gotov, je ropar oba zaprl v omaro. Čula sta še, kako je odprl okno in skočil ven. Nato sta vdrila iz omar in alarmirala tovariše. Zaprli so vse izhode banke, toda o roparju ni bilo ne duha ne sluha. Ko se je Petrek vrnil v sobo, je videl, da je okno zopet zaprto.

Nato so zaslili mladega Zinnobra, ki je nameščen pri banki šele poldrugo leto. Ta pa

Predsednik Bolivije, dr. Hernando Siles, je nenadoma odstopil in izročil vladne posle kabinetu s pozivom, naj pripravi vse potrebno za volitev novega predsednika.

videlo zopet pred kratkim, ko so v mestu Antwerpenu flamske množice demonstrirale proti vladi in razbile več šip kraljevega gradu. Povod pobuni je dal preprost vojak Joris Leeuwre, ki bi niti sanjati ne bil utegnil, da postane zanimiva osebnost. Stvar je bila taka: častnik je dal Jorisu povelje, ki ga ta ni izvršil, nakar so ga zaprli. Pred sodniki se je Leeuwre branil, da je Flamec in da torej ni mogel razumeti francoskega poveljnika. Tu so se dvignili v parlamentu vsi flamski poslanci in branili nedolžnega vojaka, posebno pa še radi tega, ker je letos prišla postava, da morajo flamskim vojakom poveljevati flamsko. Vlada je pri glasovanju dobila nezaupnico in tako je Joris Leeuwre povzročil vladno krizo. Flamsko vprašanje postaja čedalje bolj zapleteno in je težje tudi zato, ker se Flameci hitreje množe nego Valonci.

Največja podmornica sveta. Združene države v Ameriki so zgradile ogromno podmornico »V 5«, ki je opremljena z najmodernejšimi varnostnimi in strelnimi pripravami. V najkrajšem času bo podmornica v San Diego odplula na svojo prvo poskušno vožnjo.

se je pri zaslišanju zapletel v protislovja in so ga radi tega pridržali v preiskovalnem zaporu.

Neka strojepiska, katere pisarna se nahaja v bančnem poslopu, je prijavila policiji, da je prejšnji večer videla na hodniku nekega sumljivega moškega, ki je na njeno vprašanje, kaj išče tod, takoj izginil. Policija je bila trdno prepričana, da je napad izvršila oseba, ki dobro pozna vse razmere v banki.

Ker uradniku Zinnobru niso mogli ničesar dokazati, so ga izpustili, vendar so ga detektiv opazovali. Zinnobru se je pa posrečilo, da je brez sledu izginil. S tem je bil sum potrjen. Detektiv so takoj odšli na njegov dom, kjer so zvedeli, da si je kupil Zinnobrov prijatelj Kovacs novo obleko. Odšli so še ponoči na Kovacsevo stanovanje in ga našli v postelji. Kovacs je takoj priznal, da je v sporazumu z bančnim uradnikom Zinnobrom izvršil vlom v banko. Pri njem so dobili še 200.000 pengő, porabil je samo 400 pengő za novo obleko in pijačo. Po vlom se je odpeljal z avtomobilom na kolodvor, toda samo zato, da bi spravil policijo na napačno sled.

Boji med Valonci in Flamci

V Belgiji prebivajo Valonci, ki govore francoski, in Flamci, ki so germanskega izvora in imajo poseben jezik, podoben holandskemu. Do nedavnega časa je bil uradni jezik francoščina, francoske so bile tudi šole, čeprav so predstavljali Flamci večino v državi. Od 7.700.000 prebivalcev, ki jih je leta 1924. štela Belgija, je bilo francoskih Valoncev 3½ milijona, Flamcev pa nad 4 milijone. Po hudih bojih se je Flamcem vendar posrečilo, da so dobili lastne šole in celo vseučilišče. Flamsko vprašanje pa še davno ni rešeno, ker se med flamskimi množicami narodna zavest še le prebuja in se popolna enakopravnost med francoščino in flamskino še ni izpeljala. Vladajoči stranki socialistov in katoličanov, ki sta izmenoma na vladi, držita flamske množice samo s tem še v organizaciji, da sprejemata polagoma flamske narodne in jezikovne zahteve v svoj program. Nastala je pa kljub temu posebna narodna flamska stranka, ki pridobiva korenine v ljudstvu.

Kako kočljivo je flamsko vprašanje, se je

Zakaj kupujejo ljudje knjige?

Ameriška knjigarna Simon & Schurler je priredila zanimivo anketo med svojimi odjemalci, da zve, pod kakšnim vplivom in pod katerim dojmom kupi kupec knjigo. Knjigarna je dobila 10.000 odgovorov. Ko so te pregledali, so mogli ugotoviti: 3454 kupec je odgovorilo, da so kupili knjigo, ker so prebrali recenzijo v časopisu, 2460 kupec je prečitalo oglas, za 1217 je bilo merodajno priporočilo od prijateljev in znancev, za 604 je bilo merodajno ime pisatelja, za 402 je bila važna knjigarna, ki je knjigo izdala, za 409 je bila važna zanimiva vsebina. Naslov knjige je navedlo samo 199 oseb, najmanj glasov pa je dobil nasvet učiteljev (64).

Zena letalea suši svoje perilo

Tvrdba

A. KUNC

Ljubljana — Gosposka ulica
priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. - Cene kar mogoče nizke!

Srečke državne razr. loterije

Žrebanje I. razreda 20. kola je 8. julija 1930. — Polovica vseh srečk zadene.

Glavni dobitki izžrebani na pri meni kupljene srečke v ravno kar dovršenem žrebanju 19. kola:

Din 200.000 — štev. 83.302 v V. razredu
Din 250.000 — štev. 58.824 v III. razredu

Din 200.000 — štev. 37.560 v I. razredu
Din 80.000 — štev. 27.599 v I. razredu

kakor tudi mnogo dobitkov po Din 40.000 —, 30.000 —, 20.000 —, 10.000 — i. t. d.

Naročite srečke za novo (20.) kolo pri meni po dopisnici z natančnim Vašim naslovom in na kakšne srečke želite igrati. Srečke se že razpošiljajo. Stari igralci dobijo doposlane srečke brez naročila (to so igralci, katerim so se srečke pošiljale po pošti).

Anton Golež, Maribor, Aleksandrova c. 12

Ce naročite srečke pri meni, imate veliko izgleda na velike dobitke.

MALI OGLASI

Vaška drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamkol — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Učenka
Ki bi se rada šla učiti v trgovino, išče mesta. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6491.

Varčna gospodinja
Izborna kuharica, išče mesta kot gospodinja. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 6315.

Zanesljiva gospa
Zmožna slovenske in nemške, bi bila pripravljena sprejeti nadzorstvo otrok čez poletje v kakem letovišču pod zmerjimi zahtevami. Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Zanesljiva«.

Službodobe

Vajenec
Potrebno šol. izobrazbo sprejme v manufakturno trgovino v Ljubljani z oskrbo pri starših. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Pošten in zvest«.

Služkinjo
Pridno in pošteno, v pomoč gospodinjici, sprejem takoj. — Fr. Božič, Dravljice 125 pri Ljubljani.

Dva vajenca
za tašnarsko in jermensko obrt, sprejem. — Istotam tudi šivilje šteparice. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6325.

Gospodična
inteligentna, zmožna do-
bre kuhe (prednost imajo
strok. učiteljice za gospo-
dinjstvo), ki ima veselje
do trgov. posla, vodenja
kuharskih tečajev, obisk
strank v mestu — dobi
stalno službo. — Ponudbe
pod »Vestna« št. 6470 na
upravo »Slovenca«.

Dekle
pridno in pošteno, za vsa
domaća dela, se sprejme.
Franja Ocvirk, Poljanska
cesta 53, Ljubljana.

Objave

Preklic.
Izjavo od dne 1. junija
zaradi moje žene v ce-
loti preklicujem. — Josip
Dolžan, Rožna dolina, ce-
sta VI, št. 33.

Pouk

Šolerska šola
I. oblast. konc. Čamerik,
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugoavto). — Tel. 2236.
Pouk in praktične vožnje.

Vnajem

Ključavnič. delavnica
z vsem potrebnim orod-
jem in stroji, na zelo
prometnem kraju, se od-
da v najem zaradi ne-
nadne smrti. — Naslov:
A. Malenšek, Bohinjska
Bistrica.

Trgovino
mešanega blaga na de-
želi, dober promet, vza-
jem v najem. Ponudbe
pod: »Dober promet« št.
6478 na upravo »Slov.«

Parna žaga
edina te vrste, v centru
gozdnatega kraja, 25 km
od železnice, se zaradi
pomanjkanja kapitala da
zelo ugodno v najem ali
se sprejme event. dru-
žabnik z večjim ka-
pitalom. Je eno leto v
obratu, novi delav. stroji.
— Naslov sporoči uprava
»Slov.« pod »Redka pri-
lika« št. 6405.

Glasba
Orgle, harmonije
piščale in ventilatorje za
orgle izdeluje po nizki
Anton Drenič, izdelova-
telj orgel, Kadovljica.

Kupimo

Kupimo 2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupimo
2800 komadov
hrastovih
pragov
240 do 250 m dolgih
15 X 15 X 25
Dobava za september,
oktober t. l. — Ponudbe
franko Zagorje ob Sa-
vi, nasloviti na: Trbo-
veljska premožgokopna
družba v Ljubljani.

Kupi se voziček

invalidski ali bolniški, na
tri kolesa. Ponudbe pod
»Invalidski voziček« na
upravo »Slov.«

Prodamo

Medičarski obrat
v večjem mestu Slove-
nije, se prodaja; interesi-
rani se zgledajo v upravi
»Slov.« pod »Medičarski«
štev. 6320.

Puhasto perje
kilogram po 38 Din raz-
pošiljam po povzetju naj-
manj 5 kg. — Potem čisto
belo gosje kg po 130 Din
in čisti puh kg po 250 D.
L. Brozović, Zagreb, Ilica
82. Kemič. čistilnica perja.

Steklene stene
naprodaj. — Vprašati v
Mariboru, Rotovški trg 6.

Žaganje in drva
odpadke od parketov od-
daja v vsaki količini par-
na žaga Lavrenčič & Ko,
Ljubljana, Vošnjakova ul.
16, za gorenjskim kolo-
dvorom.

Drva, odpadki
od žag se dobijo v vsaki
količini pri trdku Ivan
Šiška, tovarna parket v
Metelkovi ul. 4. Tel. 2244

Stelaža
s steklenimi vrati za mo-
dinstovski trgovino — in
majhna blagajna napro-
daj. — Kje, pove uprava
»Slovenca« pod št. 6477.

Železna blagajna
se prodaja. — Poizve se v
oglasnem oddel. »Slov.«
pod št. 6479.

Kovčeg
lep, velik, zelo pripra-
ven za potnike, zlasti pa
sedaj za letovištarje, po-
ceni prodaj. — Naslov se
izve v upravi »Slovenca«
pod št. 6476.

Pisalni stroj
znamke »Underwood« se
vsled opustitve pisarne
ceno prodaja. — Naslov v
upravi »Slov.« štev. 6473.

Tesani les
popolnoma suh, za takoj-
šnjo uporabo pri stavbah,
ima stalno v zalogi »Ili-
rija«, družba z o. z., Du-
najska cesta 46, telefon
28—20.

Pisalni stroj
znamke »Underwood« se
vsled opustitve pisarne
ceno prodaja. — Naslov v
upravi »Slov.« štev. 6473.

Pisalni stroj
znamke »Underwood« se
vsled opustitve pisarne
ceno prodaja. — Naslov v
upravi »Slov.« štev. 6473.

Pisalni stroj
znamke »Underwood« se
vsled opustitve pisarne
ceno prodaja. — Naslov v
upravi »Slov.« štev. 6473.

Pisalni stroj
znamke »Underwood« se
vsled opustitve pisarne
ceno prodaja. — Naslov v
upravi »Slov.« štev. 6473.

Št. 20.229/30.

Razpis

Mestna občina ljubljanska razpisuje popravo in barvanje fasade »Mestnega doma« v Ljubljani.

Proračun in vsi potrebni podatki se dobijo pri mestnem gradbenem uradu od 5. junija 1930 dalje med uradnimi urami. Pravilno opremljene in kolkovane ponudbe je vložiti do 7. junija do 11. ure dopoldne v mestnem gradbenem uradu.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 31. maja 1930.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, se ceno
prodaja. — I. Pavšek, Lju-
bljana, Gradišče štev. 11,
I. nadstropje.

Deutz-motor

30 PS (ladjski), prodaja
Šimec, Ljubljana, Lončar-
ska steza 6.

Otroški voziček

dobro ohranjen, naprodaj.
Poljanska cesta 2.

Pletilni stroj 8/60

najnovejši sistem Walter,
malo rabljen, se ugodno
prodaja ali posodim proti
sigurnosti. — Pouk brez-
plačen. — Poljanski nasip,
stopnjice X/II, vrata 12,
mestna hiša.

Jaquett

iz dobrega in lepega bla-
ga, skoraj nov, za matu-
rante posebno pripraven,
poceni naprodaj. — Vpra-
šati: Maribor, Smetanova
ulica 46/II, vrata 13.

Obrt

Na birmo
ostanejo najlepši spomi-
ni: ure, zlatnina, katero ku-
pite najceneje pri Fr. P.
Zajec, Ljubljana, Stari
trg 9.

Spedicija »Merkur«
v Mariboru, Meljska ce-
sta 12, izvršuje selitve
s pohištvenimi vozovi,
kakor tudi s peresnimi
dirami najtočneje in naj-
ceneje. Zahtevajte ofertel.

Gonilna jermena Ia
tvrdke F. Polický, Jaro-
meš, vseh širin in šival-
na jermena ima stalno v
zalogi Rudolf Deržaj,
Ljublj. — Kolodvorska 28.

Krušno moko in
rženo moko
vedno svežo,
kupite zelo ugodno pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Rošljova cesta 24.

100 kg
koruze Din 142
»šrot« Din 152
prodaja proti gotovini
JOS. BAHOVEC
SV. JAKOBA NABREŽJE
LJUBLJANA

Foto Holynski

Slike za legitimacije!
Hitro! Solidno!
Ljubljana, Dunajska c. 6.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32.

Otomane

v različnih vzorcih in
najmodernejših oblikah. —
Divane (patent), fotelje,
salonske garniture, peres-
nice, žimnice (modroce)
in vsa popravila izdeluje
točno in najceneje le

F. SAJOVIC
LJUBLJANA, Stari trg 6.

Gumijeve cevi

v raznih premerih, za
vrtove, za paro in pre-
takanje raznih tekočin.
Elektrotehnično podjetje
Slavo Kolar, Ljubljana.

Držav. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež,
Maribor, Aleksandrova cesta 42. — Žrebanje
V. razreda 19. kola osemnajsti dan, 30. maja t. l.
Izžrebani so bili sledeči dobitki (za event. tiskovne
pogreške se ne odgovarja).

20.000 Din: 40.536.
4.000 Din: 80.379, 86.488.
2.000 Din: 3535, 6061, 9384, 22.901, 39.106,
30.668, 33.001, 36.609, 37.025, 41.688, 47.772, 49.070,
49.439, 54.123, 54.641, 56.056, 67.973, 71.496, 75.370,
76.760, 78.001, 87.967, 88.120, 90.073, 91.526.

19. dan, dne 31. maja 1930:
40.000 Din: 8869
10.000 Din: 17.438, 21.231
4.000 Din: 2148, 17.608, 58.276, 68.351, 82.462
2.000 Din: 3188, 6019, 9846, 17.406, 24.185,
30.542, 34.043, 34.492, 38.236, 41.882, 42.852, 48.977,
51.370, 54.816, 54.863, 54.897, 65.375, 69.621, 71.161,
85.710, 89.737, 92.799, 94.183, 94.983, 95.516, 99.098.

20. dan, dne 2. junija 1930:
1.200.000 Din: 96.428.
500.000 Din: 53.720.
20.000 Din: 44.304.
10.000 Din: 18.615, 97.077.
4.000 Din: 23.954, 27.086, 88.606.
2.000 Din: 2576, 6761, 11.970, 2422, 15.936,
19.818, 23.734, 8.637, 38.354, 39.205, 29.740, 28.256,
46.331, 51.317, 59.336, 79.425, 62.201, 66.640, 67.400,
86.751, 67.543, 69.921, 85.664, 94.619, 86.720, 87.565,
87.694, 97.702, 93.147, 93.299, 97.806.

Začetno žrebanje 8. junija 1930. — Ker je
veliko povpraševanja po naših srečkah, naročajte
za 20. kolo že sedaj, katere se bodo razpošiljale
od 8. junija t. l.
Kupujte vsi srečke pri gori navedeni trdku,
pri kateri zadenejo največji dobitki.
Srečke se lahko naročijo ož dopisnici.

DR. JOŽE POKORN
ALMA POKORN roj. FABIAN

POROČENA
V LJUBLJANI, DNE 4. JUNIJA 1930

Koncesionirano elektro-tehnično podjetje
HAVLIČEK FRAN

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 5. — Telefon 3421.
Napeljava in poprava elektrotehničnih naprav v
mestu in na deželi. Strokovna poprava elektroteh-
ničnih aparatov. Predelava električnih likalnikov,
kozmetičnih aparatov. Preizkušnja strelododov.
Proračuni brezplačno. Postrežba tožna. Cene zmerne.

Rok Berlič

pohištveno mizarstvo
Zapuže 22
pošta št. Vid nad Ljubljano
Paviljon E 21—25

Prva celotna izdaja!
Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40—, eleg. vezana Din 55—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zahtevajte samo izvirni
„MORAVIA“
stroj za sladoled

ki se dobi v vsaki železniški trgovini.

Tovarniška zaloga pri
PIUKOVIČ IN DRUG
Subotica, Sudaričeva ulica 21

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljevi izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po
opremi na prvem mestu.
Vsak zvezek stane broširan Din 45 —
elegantno vezan Din 60—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Naznanimo tem potom vsem znan-
cem tužno vest, da je naša dolgo-
letna in zvesta služabnica

ANA KRULC

kuharka
po 43 letnem zvestem službovanju, v
88. letu starosti, danes umrla. — Pogreb
se bo vršil dne 5. junija t. l. ob 4 po-
poldne iz hiše žalosti, Mestni trg 19,
na pokopališču pri Sv. Križu.
Ljubljana, 3. junija 1930.
Rodbina SCHIFFER.

Prodaja lestencev in svetilk

Vsled preureditve trgovskih prostorov bom prodajal od 1. junija do preklica razne lestence in svetilke za jedilnice, spalnice, salone, kopalnice, za nočne omarice i. t. d. po najnižjih cenah!

Ivan Bogataj

koncesionirano elektrotehnično podjetje,
KONGRESNI TRG 19
poleg nunske cerkve.

Imej oč obraz mora žareti!

Brezbarven obraz tudi pri smejanju učinkuje hladno. Osvetlite si zato Vaše obličje s »Khasana Superb«.

»Khasana Superb krema« smotreno nanešena da tisti mah Vašemu obličju rožnato barvo, ki se Vaši pojavi najboljše prilagoditve in privlačnost Vašega smejlja izredno poveča.

Kakor »Khasana Superb krema« Vaše lice pomladi »Khasana Superb rdečilo« (Vaše ustne. Dostojno jih povdari in jim da svežost in mladost.

»Khasana Superb krema«, kakor tudi to rdečilo je odporno napram vremenu, vlagi in — po ljubom. Samo z milom se da odstraniti barvilo.

»Khasana Superb rdečilo« v zlati puščici Din —.

V eleg. mehanični puščici s pritrjenim poklopcem in dvojno vsebino Din —.

Nadomestni vložek v ovoju iz želatine Din —.

Khasana Superb rdečilo za ustne, lonček Din —.

KHASANA SUPERB

DOBI SE POVSOD!

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M. - London

Skladišče za Jugoslavijo:
Jugopharmacija d. d., Zagreb, Oddelek kozmetike.

Premijo Din 1,200.000'-

JE V PONEDELJEK 2. JUNIJA ZADELA PRI NAS KUPljena CELA SREČKA 1/4

štev. 96428

BANČNO KOMANDITNO DRUŠTVO : : : : : BANČNO KOMANDITNO DRUŠTVO

A. REIN I DRUG -- ZAGREB

TRG KRALJA TOMISLAVA 17 — GAJEVA ULICA 8 — PRERADOVIČEV TRG 5

Jernej Ložar

Ljubljana, Sv. Petra c. 20
Telefon 3273

Salon za izdelavo vseh vrst
oblek po meri in najnovejšem kroju.
Lister, angleška, češka sukna ter loden
Imam vedno v zalogi, —
Dežni plašči, »Hubertus« plašči, pelerine,
Naramnice, nogavice, dokolenice, ovojke
Ovratniki, kravate, čepice, klobuki
Srajce vseh vrst ter damski in moški
Turistovski nahrbtniki. —
In točna postrežba je moje geslo

Autobusi in tovorne šasije

ZNAMKE:

PERL
AVSTRIJA
STUDEBAKER
AMERIKA
OPEL
NEMCIJA

MODELI 1930

Razstavljeni na ljublj.
velesejmu!

„Dalmatia“

tvornica Portland cementa d. d.

Kaštel - Sućurac pri Splitu

priporočata svoj prvovrstni svetovno znani

I^a Portland cement

„Tifan“ „Dalmatia“

v juta- in papirnatih vrečah ter sodih

Glavni zastopniki

M. Gregović & Co., Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 1 — Telefon 2971

Za jugoslovanski patent št. 3622 od 1. aprila 1925 na:

»Postupak za pravljanje pare«

(»Verfahren zur Dampferzeugung«) št. 3807 od 1. junija 1925 na:

»Postopek za povečanje obratne varnosti armatur za visokotlakovne parne naprave«

(»Verfahren zur Erhöhung der Betriebssicherheit von Armaturen für Hochdruck-Dampfmaschinen«) in dopunski patent št. 5401 od 1. septembra 1928 na:

»Črpal. naprava za visokotlač. parne proizvodnike«

(»Pumpenrichtung für Hochdruckdampfmaschinen«) — se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Cenj. ponudbe na: Ing. Milan Suklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Avtomobilisti!

Motociklisti!

Šofer in samovozač

Spisal inž. Josip Stolf. — — Cena vezani knjigi Din 140—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

ZAHVALA. Za številne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega dobrega očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Franjo Kavčiča

za poklonjene vence in šopke, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni čč. duhovščini, čč. usmiljenkam, Šentpeterskemu prosvetnemu društvu, Društvu železniških upokojencev, Železniškemu pevskemu društvu »Sloga« za v srce segajoče žalno petje, vsem zastopnikom železniške uprave, kolegom pokojnikovim in končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragoga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 6. junija t. l. ob 7 zjutraj v cerkvi Srca Jezusovega.

V Ljubljani, dne 3. junija 1930.

ZALUJOČI OSTALI.

PRODAJA VINA

Uprava patrijarhijskih posestev v Dalju bo prodajala dne 15. junija t. l. potom pismene ofertalne licitacije svoja vina, in sicer:

100 hektolitrov rizlinga
300 hektolitrov ružice
150 hektolitrov skadarke (šiler)
100 hektolitrov slankamenke
vse iz leta 1929.

Ponudniki naj pošljejo svoje oferte imenovani upravi najkasneje do 15. junija t. l. do 10 dopoldne pisarni uprave v Dalju. — Kavcija 5% ponudene vsote. Cena se razume franko klet v Dalju v kupčevskih sodih. — Vino se lahko ogleda vsak dan v kleti v Dalju.

UPRAVA PATRIJARHIJSKIH POSESTEV
V DALJU.

ZAHVALA. Za vsa iskrena sočutja, ki smo jih prejeli o priliki smrti predrage sestre, tete in svakinje

Frančiške Kerin

se tem potom srčno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem. Posebno zahvalo dolgujemo č. g. župniku Andreju Zupancu za večkratno dušno tolažbo v bolezni, nadalje prečastitemu g. dekanu Alojziju Kurentu za častno spremstvo pri pogrebu. Prav iskrena hvala pevskemu zboru za ganljive žalostinke, zlasti pevovodji č. g. Antonu Torkarju. Zahvaljujem se tudi vsem dekletom Marijine družbe za obilno udeležbo ter vsem ostalim znancem in prijateljem, ki so jo na poslednji poti v tako častnem številu spremili. Prisrčna hvala za vse poklonjeno cvetje in vence. Vsem in vsakemu posebej Bog plačaj!

Sv. Križ pri Kostanjevici, dne 3. junija 1930.

ZALKA KERINOVA in sorodniki.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljani

Anton Šušteršič

posestnik v Zgornji Šiški

dne 2. junija 1930 ob 10 zvečer, po kratkem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili sveče vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 4. junija 1930 ob pol 6 popoldne iz hiše žalosti, Zgornja Šiška št. 23 na pokopališče v Dravljje.

Blagemu pokojniku ohranimo časten spomin!

Ljubljana-Zg. Šiška, dne 3. junija 1930.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.